

Захист України є обов'язком кожного

3

До трьох років позбавлення волі загрожує лікарю

4

Газета Свобода
Найцікавіша і найдоступніша!
ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА 2025 РІК

Тижневик, періодичний індекс 40184

1 місяць73.00 грн. 6 місяців.....338.00 грн.
3 місяці.....179.00 грн. 12 місяців.....656.00 грн.

У ціні газети враховано вартість поштових послуг: приймання передплати та доставка видання до передплатників

Чому потрібно передплатити «Свободу»

Ми принципово уникаємо дешевих сенсацій, не поширюємо фейки й не працюємо на олігархів. Газета «Свобода» існує завдяки підтримці свідомих читачів, які цінують чесну, незаангажовану журналістику.

у правду! Разом ми зможемо більше! Передплатити газету "Свобода плюс Тернопільщина" можна у будь-якому відділенні Укрпошти, у листонош або онлайн.

Як оформити передплату онлайн?

1. Перейдіть на сайт <https://peredplata.ukrposhta.ua/> і знайдіть видання у місцевих медіа Тернопільщини за назвою або індексом 40184.

2. Вкажіть період передплати.

3. Оформіть передплату, вказавши потрібні дані.

4. Або скористайтеся пропонуванним qr-кодом.

Наші матеріали - це завжди перевірені факти, аналіз і чесний погляд на події. Ми пишемо для людей і про людей, ставлячи на перше місце правду. У світі, де інформацію часто спотворюють, "Свобода" залишається вже 35 років голосом незалежності.

Ми впевнені, що важлива інформація має бути доступна кожному, а не ховатися за платним доступом. Але щоб продовжувати працювати в інтересах суспільства, нам потрібна ваша підтримка. Передплата газети - це не просто фінансова допомога, це віра в чесну журналістику й майбутнє, де правда не має ціни.

Підтримайте газету "Свобода"! Підтримайте незалежну пресу! Передплативши газету, ви стаєте частиною великої справи - розвитку незалежної журналістики, яка служить суспільству. Ваша передплата - це внесок

Лауреати Всеукраїнської премії Братів Лепких за 2024 рік

13 грудня у приміщенні Тернопільського обласного краєзнавчого музею відбулося підсумкове засідання Громадської ради з присвоєння Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. Братів Богдана і Левка Лепких за 2024 рік.

Богдану Федоріву (Тернопіль), педагогу, художнику - за серію книг (альбомів-каталогів) «Соломія Крушельницька в роботах юних художників», «Сім чудес Тернополя», «Кобзар очима юних художників», «Богдан і Лев Лепкі в малюнках юних художників» та за педагогічну діяльність.

Ніні Фіалко (Черкаси-Тернопіль), письменниці, членкині НСПУ - за творчу діяльність останніх років, зокрема роман «Дві обручки» та книгу «Коли брати стають ворогами...».

Євгену Філо (Тернопіль), військовослужбовцю ЗСУ, громадському діячу, краєзнавцю - за громадсько-патріотичну діяльність, пропаганду української культури та за ініціативу й організаційну роботу щодо створення «Музею національно-визвольної боротьби Тернопільщини».

Окрім того, члени Громадської ради вирішили також нагородити дипломами та подяками за популяризацію української науки, культури та творчості братів Богдана і Левка Лепких:

Богдана Будзана (Київ), науковця, кандидата технічних наук, доктора філософії, заслуженого працівника освіти України.

Миколу Дмитруха (Миколаїв-Тернопіль), прозаїка, фольклориста, заслуженого художника України.

Олександра Степаненка (Чортків), краєзнавця, публіциста, перекладача та громадського діяча.

Про дату, місце і час вручення цюгородних премій буде повідомлено додатково.

Громадська рада з присвоєння Всеукраїнської премії ім. Братів Лепких

1000 ГРН ВІД ДЕРЖАВИ – ВИТРАЧАЙТЕ НА ПЕРЕДПЛАТУ ДРУКОВАНИХ МЕДІА З «ЗИМОВОЮ ЄПІДТРИМКОЮ»

Думки з приводу

Нова пропозиція - всі читайте книжки

У грудні запрацює ще одна урядова програма - українцям вирішили виплатити по 900 гривень, цього разу - на українські книги.

Тішимось за книговидавців, але нарікаємо, що добре було б підтримати і друковану пресу в Україні. Тим паче, що на "Укрпошті" тим, хто отримує тут пенсії, інші виплати, а також оформляє передплату на періодичні видання, ініціатива була б цікавою. І друковані ЗМІ у час інформаційної війни і водночас масового закриття газет у державі через зрощання витрат на друк, папір тощо отримали б матеріальну підтримку.

Але маємо те, що маємо. Спочатку по тисячі вирішили роздати всім вчителям. Наразі вже мільйони українців встигли подати заявку і на оформлення допомоги в рамках програми "Зимова єПідтримка".

Перші гроші вже надійшли на рахунки українців. Витратити їх можна лише на певні товари та послуги. Усі ці гроші не готівкові, а "віртуальні". Але окремі хитруни подумалися їх перевести у готівку, що одночасно виявилось і незаконним, і беззаконним.

І ось, стало відомо про ще одну схожу ініціативу, щоправда, на неї зможуть претендувати лише ті, кому виповнилося 18 років. І на цей раз влада вирішила зменшити ініціативу з тисячі до 900 гривень. Цікаво, чи й надалі суми подібних ініціатив будуть зменшуватися? І з чим пов'язана така не зрозуміла багатьом щедрість?.. Але вибіркова...

З 16 грудня почала діяти нова ініціатива, в рамках котрої кожен повнолітній українець зможе через "Дію" оформити допомогу в розмірі 900 гривень. Ці кошти можна буде витратити лише у книжкових магазинах на українські книги. Таким чином уряд хоче підтримати цю

сферу діяльності, а також популяризувати книги українських авторів, які останнім часом часто пишуть і про війну та сьогоднішня.

Гроші можна оформити лише на себе, на дітей ця виплата не розповсюджується. Витратити їх треба протягом наступних трьох місяців.

Всі кошти, які не будуть витрачені, автоматично потраплять на рахунок Українського інституту книги.

До речі, це не остання допомога. В уряді зазначають, що до кінця 2024 року й у 2025 році буде ще низка різних схожих цільових виплат, які зможуть оформити не лише ВПО або малозабезпечені родини, а й будь-хто з українців. Такі виплати, мовляв, допоможуть підтримувати вітчизняний бізнес та різних виробників. Також це хоча й незначна, але все ж фінансова підтримка громадян у такі складні часи.

Що ж, сподіватимось, що буде підтримка і для друкованої преси, якій важко конкурувати з сайтами та іншими інтернетресурсами та соцмережами, які мають менші матеріальні навантаження. А ще варто подбати про потреби найменш забезпечених українців. Нині через війну, втрати робочих місць, вимушене переселення, мізерні зарплати та пенсії, які становлять значний відсоток у доходах, збільшення цін на комунальні послуги, продукти та товари широкого вжитку люди масово потребують збільшення соціальних гарантій від держави. Звісно, кожен розуміє, що війна триває. Але й розподіляти витрати з загального кошика треба з розумом, відповідно до потреб, насамперед військових.

Галина ВАНДЗЕЛЯК

Інфляція в Україні зросла до 11,2 відсотка

Річна інфляція на споживчому ринку в Україні прискорилося до 11,2% у листопаді. Порівняно з жовтнем, інфляція становила 1,9%, з початку року - 10,4%. Про це повідомляє пресслужба Державної служби статистики.

Ужовтні річна інфляція в Україні становила 9,7%. Базова інфляція у листопаді 2024 року, порівняно з жовтнем 2024 року, становила 1,2%, з початку року - 9,3%.

На споживчому ринку у листопаді ціни на харчові продукти та безалкогольні напої зросли на 3,9%. Найбільше (на 54,6%) подорожчали яйця. На 13,7% зросли ціни на овочі, молоко та молочні продукти, вершкове масло, олію соняшникової, продукти перероблення зернових, хліб, безалкогольні напої, макаронні вироби, рибу. Водночас на 1,5% та 1,3% знизилася ціна на фрукти та цукор.

Ціни на алкогольні напої зросли на 1,3%, на тютюнові вироби - на 2%.

Одяг та взуття подешевшали на 2,2%, зокрема взуття - на 2,7%, одяг - на 1,7%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 0,6% відбулося насамперед через підвищення цін на амбулаторні послуги на 1%.

Середня зарплата в Україні зростає: в яких галузях платять найбільше?

До 21 946 гривень зросла середня зарплата українців у третьому кварталі 2024 року. Це на 22,3% більше, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Які галузі платять найбільше, з'ясував Центр громадського моніторингу та контролю.

Нерівномірний ріст

За даними Державної служби статистики, середня зарплата в Україні нині становить 21 946 гривень. Найбільше платять у галузі "Інформація та телекомунікації". Зарплата становить 50 752 гривень (зросла на 37,7%, порівняно з аналогічним періодом минулого року). На другому місці - "Фінансова та страхова діяльність" - в середньому фахівці отримують 40 194 гривень (на 20,5% більше, ніж минулоріч). На третій позиції "Професійна, наукова та технічна діяльність" - 28 167 гривень (на 24,6% більше, ніж у 2023).

Також зросли зарплати у галузі "Державне управління та оборона" - до 26 904 гривень (на 24%). Найнижчі зарплати в освіті - 13 970 гривень (порівняно з минулим роком, зросли на 15,6%).

Київ та Львів - традиційно в лідерах

Трохи вище, ніж у Держстаті, оцінюють середню зарплату українців на сайті work.ua. За їхніми даними, станом на грудень вона становить 22 500 грн. Серед спеціальностей, де зросла найбільше, - керівник відділу контенту (+155%), ортодонт (+90%), продюсер (+58%), кредитний експерт (+57%) та інструктор в автошколу (+56%). Традиційно найвища середня зарплата у Києві - 25 000 грн. На другому місці Львів - 23 000 грн, на третьому Дніпро та Ужгород - 22 000 грн. До п'ятірки також входить Одеса - 21 500 грн. Найнижча серед обласних центрів середня зарплата у Сумах - 16 000 грн.

У гривнях і доларах

Згідно з даними Держстату, від початку війни середня зарплата зросла більш ніж вдвічі - на 56,6%, порівняно з довоєнним 2021 роком. Тоді становила 14 014 гривень. Щоправда, в доларовому еквіваленті зміни не такі суттєві: зараз середня зарплата - 532 долара, а у 2021 році була 514 доларів.

Домоможи захиснику - донать кров на ЗСУ!

Тернопільський обласний центр служби крові. Тернопіль, вул. Клінічна 8, тел. : 0 (352) 52-52-12, 0 (66) 121-40-73

Погода

18 грудня - хмарно, вранці невеликий дощ, переважно без істотних опадів. Вітер північно-західний, 5-10 м/сек. Температура повітря вночі 5, вдень 7 градусів тепла. Атмосферний тиск 737-736 мм рт. ст. Схід сонця - 8.09, захід сонця - 16.18. Тривалість дня - 8.09.

19 грудня - сильна хмарність, місцями невеликий дощ. Вітер східний, 6-10 м/сек. Температура повітря вночі 5, вдень 7 градусів тепла. Атмосферний тиск 737-736 мм рт. ст. Схід сонця - 8.09, захід сонця - 16.18. Тривалість дня - 8.09.

Війна в Україні за тиждень

Огляд основних подій, які стосуються воєнних дій в Україні, з 9 по 15 грудня

БОЙОВІ ДІЇ

Кількість російських військ на російсько-українській війні останнім часом практично не змінювалася. Але після листопада пішла тенденція спаду. Тобто за рахунок мобілізації і контрактів, вони можуть долучити людей менше, ніж ми знищуємо. Вони долучають десь 25-40 тисяч, а в листопаді ми знищили більше 45 тисяч.

Російські окупаційні війська, які мали перевагу над ЗСУ в арснарядях 5 до 1, наразі втрачають її. Станом на сьогодні на різних напрямках перевага противника у використанні артилерійських снарядів складає орієнтовно півтора до одного, а на деяких - становить один до трьох.

Водночас, Головнокомандувач ЗСУ Олександр Сирський вважає, що Покровський напрямком залишається одним з найскладніших у контексті протистояння з російськими окупантами.

11 грудня ворог намагається прорватись до Курахового, взяти під контроль паніні і висоти, і шляхи, які ведуть до нього. Підрозділи ЗСУ контролюють Курахове, а диверсійні і розвідувальні групи противника, яким все ж таки вдається прорватися, оперативно знищуються.

11 грудня противник атакував наші укріплення на Покровському напрямку, внаслідок тривалих боєзіткнень було знищено дві наші позиції і одну втрачено, наразі проводяться заходи з відновлення позицій. Тривають бої на південно-західній околиці населеного пункту Шевченко. Сили оборони стримують наступ противника, завдають йому втрат у живій силі та техніці.

Активність загарбників не спадає і на Запорізькому напрямку та Времівському, де ворог прагне, не рахуючись із втратами, вийти на кордон Донецької і Дніпропетровської областей, взявши під контроль один з найбільших населених пунктів - Велику Новосілку. Сили оборони України продовжують активну оборону, завдаючи ударів ворогу, знищуючи його бронетехніку і живу силу.

Станом на 14 грудня вже є попередні дані про те, що росіяни почали застосовувати в штурмах солдатів з Північної Кореї. Росіяни включають їх у зведені підрозділи та використовують в операціях у районах Курської області. Втрати серед цієї категорії вже теж помітні. 15 грудня українські військові оприлюднили фото та відео вбитих російських та північнокорейських військових. Командир 414-го окремого полку ударних безпілотних авіаційних систем (позивний Мадяр) зазначив, що "це злагоджена та насичена сумісна робота пілотів-флє Птахів 414 оп, Магури, 95-ї десантників, 36-ї морпіхів, Першої та 17-ї танкових (бригада)".

Оператори роти ударних БПЛА "Pentagon" знищили механізовану штурмову групу російських військ, яка намагається зайняти плацдарм на підконтрольному Силам оборони березі річки Снагость на Курщині.

На околицях Часового Яру і в самому місті вже майже рік намагається штурмувати російська 98 повітряно-десантна дивізія, яку свого часу наші захисники вже двічі розбили. Вони, звісно, доукомплектувалися, поповнилися і особовим складом, і технікою. Тактика російських десантників не змінюється, каже підполковник Волошин. Вони намагаються перетнути канал Сіверський Донецьк - Донбас, накопичуватися в розбитих будинках та підвалах, а потім атакувати.

13 грудня у Торечку на Донеччині нацгвардія підірвала будівлю з росіянами, знешкодивши 114 російських піхотинців. 14 грудня російські загарбники покращили своє положення в районі Пушкіного, Пісаного, а також західніше і східніше населеного пункту Шевченко на Донеччині. Підрозділами наших військ проводяться заходи з відновлення тактичного положення. Також протягом дня росіяни намагаються покращити тактичне положення в районі Благодатного, західніше Дальнього та в районі Єлизаветівки, проте успіху не мали, зазнали втрат і відійшли.

15 грудня біля 10-ї гірсько-штурмової бригади "Едельвейс" відбили масований штурм російських загарбників на Сіверському напрямку та знищили чотири бойові машини піхоти, 13 мотоциклів та МТЛБ ворога. В результаті бойової роботи захисників ліквідовано 52 загарбники, ще 37 поранені. Також знищені 4 БМП, 13 мотоциклів, 4 багі, 1 МТЛБ, 28 FPV-дронів, міномет калібру 120 мм та дрон-камікадзе "Привіт 82".

15 грудня ЗСУ звільнили від ворога Колесниківський ліс у Харківській області. Цю інформацію підтвердив командир безпілотних авіаційних комплексів "Ахілєс" 92-ї окремої механізованої бригади імені кошового отамана Івана Сірка Юрій Федоренко.

У Держприкордонслужбі не фіксували спроб заходу військ РФ на територію Сумщини. Інформація про прорив росіянами кордону на Сумщині - це фейк. Це ворожа дезінформація, яка не відповідає дійсності.

Атаки по Росії

Гурп спільно із Службою безпеки України та іншими складовими Сил оборони знищили поїзд із 40 цистернами пального та пошкодили залізничну гілку з тимчасово окупованого Криму на Запоріжжя.

У російському місті Ульяновск 14 грудня вибух зруйнував залізничне полотно, логістика армії Російської Федерації зазнала чергового ускладнення.

Вночі 11 грудня підрозділи Сил безпілотних систем ЗСУ та Гурп МОУ завдали удару по нафтобазі "Брянськ". Це наливний пункт нафтопроводу "Дружба", основною функцією якого є прийом, зберігання, розподіл та відвантаження дизельного пального на автоцистерни та залізничний транспорт. Активно використовується для постачання російської армії.

У Москві ліквідували заступника генерального конструктора, керівника відділу програмного забезпечення конструкторського бюро "Марс" Михайла Шатського, який займався модернізацією крилатих ракет Х-59 до рівня Х-69 та впроваджував нові БПЛА.

Кіберфахівці Гурп МОУ встановили контроль над вебсерверами офіційних урядових порталів РФ - сайтом Державної думи і Конституційного суду РФ. Кіберспеціалісти Гурп на сайті Держдуми РФ вивисили банер зі словами "Страни Россия не существует", а сайт Конституційного суду РФ взагалі був заблокований.

В окупованому армією РФ місті Єнакієво Донецької області ракетним ударом уражено склад боєприпасів загарбників. Внаслідок удару ЗСУ по Таганрогу Ростовської області РФ 11 грудня було поранено 41 військовослужбовця РФ, ще один військовий загинув.

У ченській столиці Грозному дрон атакував один з об'єктів полку поліції спеціального призначення (ППСП) імені Ахмата Кадірова - ЗМІ.

14 грудня підрозділи Сил спеціальних операцій ЗСУ у взаємодії з іншими складовими Сил оборони завдали ураження по диспетчерській станції "Стальной конь". Це один з найбільших терміналів нафтопродуктів у передмісті Орла - Генштаб. Розпочалася потужна пожежа.

14 грудня 2024 року у місті Кримськ Краснодарського краю Росії прямо на аеродромі згорів ворожий винишувач Су-30. А днем раніше, 13 грудня, пожежа у місті Краснодар вивела з ладу три російські залізничні локомотиви.

У ченській столиці Грозному вранці у неділю безпілотники атакували базу ОМО-Ну та другого полку Патрульної-постової служби поліції особливого призначення. Дрон також впав на військову базу, звідки зазначили відправляють в Україну людей.

РЕЗУЛЬТАТИ БОЙОВОЇ РОБОТИ з 9 по 15 грудня

Росія застосувала майже 630 керованих авіаційних бомб (з 2 по 8 грудня - майже 500), понад 100 ракет (з 2 по 8 грудня - майже 20 ракет) та близько 550 ударних БПЛА (з 2 по 8 грудня - понад 400)

© 2024 Українська національна організація за права людини. Усі права захищені. Усі дані надані за офіційними джерелами. www.ukrinfarm.com

Повну версію військового огляду за тиждень читайте на УКРИНФОРМІ

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят

Літературний редактор Наталія Гайріш

Редактор відділу Галина Вандзелак

Бухгалтерія Галина П'ятківська

Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекси видання: 61369, 40184.

E-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua. Замовлення № 1393. Тижневий тираж 12200

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Літвання з читаними і лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Сидів десь там, на Сході, Миколай

Сидів десь там, на Сході, Миколай. Так, саме той, святий, що з бородою. Настояний на вишні пив він чай і слухав бій з ворожою ордою... Дивився в пустку, де було життя, Його там виглядав малий Василько. Тепер там лише вирви та сміття... І постріли в повітрі чути тільки... Вже котрий рік сюди приходить він, А тут лише тварини і військові. Не чути більше на курантах дзвін, Лише дзвіниці спалені й у крові...

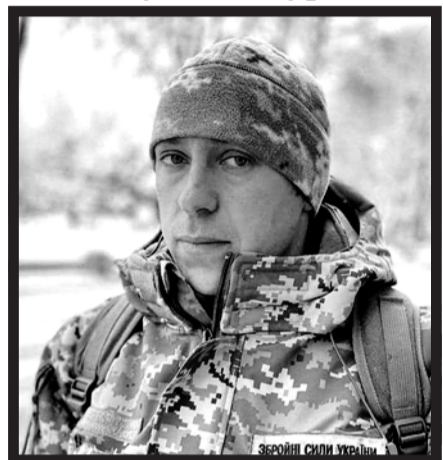
Довкола сніг, бляшанки з-під свічок, Маленький вогник тліє, - руки гріти. Не міг святий позбутися думок Про воїнів, які були ще дітми... Він досі пам'ятає їх листи: Сашко просив машинку з керуванням, Андрію все подобалися коти, Олег хотів альбом для малювання. Іванко мріяв про велосипед, Петрусь ще змалку все просив гітару. Юрко до цирку

А Дмитрик, замовляв білет, щоб сестру подарували. Та жоден з них в своїх простих листах Не згадував про вбивство і насилля. І забриніли сльози у очах, Святий заплакав гірко від безсилля. До нього підійшов наш Ярослав, - Кременезний хлопець з добрими очима. "Дідусю, йди. У тебе ж купа справ,

Допоки трохи стихло за плечима. Сьогодні ми не пишемо листи, Прощай. На жаль, часу не вистачає. Як будеш біля Бога, попроси, Щоб побратимів з поля взяв до раю. Прости країну нашу зберегти, За неї стільки полягло вже цвіту... А скільки ще піде у засвіти... Щоб вільно і щасливо жили діти". Святий пішов, та шляхом знов і знов Пригадував, як до війни тут було. Була ж у душах доброта, любов, Та люди про це все чомусь забули... Nezlamna VI

Ангелами злетіли в Небо

Загинув на Курщині

11 грудня жителі Зборівської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, старшого солдата, уродженця села Розгадів Івана Яцківа (22. 06. 1992 р.н.), який загинув 3 грудня внаслідок мінометного обстрілу поблизу населеного пункту Погребки Суджанського району Курської області. Щиро співчуваємо рідним, близьким і побратимам мужнього воїна... Вічна та світла пам'ять Герою...

Поповнив Небесний легіон

11 грудня жителі Підгороднянської громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, солдата, гранатометника стрілецького відділення, уродженця с. Новоселище Золочівського району

Львівської області, мешканця с. Підгороднє Миколу Бенювського (21. 10. 1970 р.н.), який загинув 5 грудня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Перезіне під Бахмутом на Донеччині. Поховали Героя на сільському кладовищі у с. Підгороднє. Щиро співчуваємо дружині Ользі, доньці Софії, сину Назарію (який з лютого 2022 р. також у зенітно-кулеметній бригаді боронить Вітчизну), рідним і близьким захисника. Вічна шана і пам'ять Герою...

Був єдиним сином...

13 грудня жителі Тернопільської громади віддали останню шану військовослужбовцю, кулеметнику мотопіхотного спеціалізованого відділення Олександрі Чуміну (19. 02. 1988 р.н.), який загинув 6 грудня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Новотроїцьке Донецької області. Світлої пам'яті Олександр був єдиним сином у батьків, добровольцем став на захист України від російських загарбників восени цього року. Поховали захисника на алеї Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо рідним та близьким мужнього воїна... Вічна пам'ять і слава Герою...

Загинув під час виконання бойового завдання

14 грудня жителі Скалатської громади провели до місця вічного

спочинку військовослужбовця, мешканця села Криве Івана Журавля (1973 р.н.), який героїчно загинув під час виконання бойового завдання. Щиро співчуваємо дружині Галіні, донечці Марії, батькам, родині, побратимам, усім, хто знав мужнього воїна. Вічна пам'ять та вічна слава Герою...

Навіть морозна погода не могла остудити гарячі сльози...

15 грудня жителі Байковецької громади віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю села Сорбне Михайлу Кацюбі (19. 07. 1984 р.н.), який загинув 27

листопада під час виконання бойового завдання на Запорізькому напрямку. Світлої пам'яті Михайло залишив у вічному смутку матір Нелю, сестру Марію, маленьку племінницю Сашу... Вони втратили сина, брата, дядька... Поховали мужнього воїна у рідному селі Сорбне. Вічна пам'ять і слава Герою...

Відтепер 48-річний Герой захищає Україну з Небес

17 грудня жителі Підгороднянської громади віддали останню шану військовослужбовцю, сержанту, інспектору прикордонної служби І категорії - оператору безпілотних авіаційних комплексів 2-го відділення інспекторів прикордонної служби, мешканцю села Підгороднє Ярославу Трасці (12. 09. 1976 р.н.), серце якого перестало битися 11 грудня у Куп'янську на Харківщині. Світлої пам'яті Ярослав був учасником АТО/ООС, його на військову службу призвали 19 жовтня 2022 року. Щиро співчуваємо рідним і близьким Герою... Царство йому Небесне і вічна слава...

Герої не вмирають!

Працювати в команді!

Піхота 24 Окремої механізованої бригади імені Короля Данила постійно відточує бойові навички. Це дуже важливо, адже підрозділи бригади знищують окупантів на одній із найгарячіших ділянок фронту російсько-української війни - в м. Часів Яр та його околицях.

Тому особовий склад піхотних підрозділів у перервах між боями на Донеччині регулярно проходить злагодження та покращує взаємодію.

Командування бригади переконане: навченість бійців та їхнє вміння працювати в команді - запорука успіху на полі битви. Це забезпечує ефективне знищення ворога та мінімізацію власних втрат.

Віталій, на позивний "Калина" - головний сержант роти мотопіхотного батальйону 24 ОМБр. Родом воїн із Рівненщини. Служить у підрозділі з листопада 2022 року. Військовослужбовець дуже досвідчений: воював із окупантами у битві за Бахмут, обороняв околиці Торечька, тепер виконує завдання за призначенням у місті Часів Яр.

Саме він доставляє бійців на позиції та забезпечує їх усім необхідним.

Логічно, що в перерві між боями саме Віталій займається додатково підготовкою особового складу.

В цьому йому допомагає ще один досвідчений боєць із позивним "Ма-

лій", який родом із Тернопільщини, а до мобілізації проживав на Рівненщині.

Про таких Героїв можна кінострічки знімати і багатотомні книжки писати, але час для цього ще не настав. Наразі бійці зі своїми побратимами виконують бойові завдання на передовій.

Поповнити сталеві лави 24 ОМБр імені Короля Данила є можливість, звернувшись у Рекрутинговий центр бригади за тел. 066-837-83-54.

Відділ зв'язів з громадськістю управління комунікацій Оперативного командування "Захід".

Фото Відділення комунікацій 24 Окремої механізованої бригади імені Короля Данила.

Захист України є обов'язком кожного

"Всіх депутатів на фронт!" Такими наративами на третьому році повномасштабної війни рясніють соціальні мережі. Часто такі теми роздуває російська пропаганда, аби посяяти розбрат серед українців та демотивувати їх йти захищати свою країну.

Насправді тих, хто стабільно капр'єру, теплі кабінети та перспективи поминали на військовій будні, дуже багато. Серед них - колишній народний депутат, ексголова Тернопільської обласної державної адміністрації, чинний депутат Тернопільської обласної ради Степан Барна, який захищає Україну на фронті з перших днів повномасштабного вторгнення.

Його старший брат, ескнардеп Олег Барна загинув у бою з ворогом у квітні 2023 року під час ворожого штурму під Вугледаром. 45-річний Степан Барна за час військової служби пройшов шлях від рядового солдата до командира взводу БлЛА "Барні" мотопіхотного батальйону 10 ОГШБ "Едельвейс". Будучи вірним громадянському обов'язку перед Батьківщиною та сповнений бажання правдивої помсти за загибель брата, ескервіник Тернопільщини продовжує успішно ліквідувати противників на Донеччині.

Зустрічаємось зі Степаном Степановичем у прифронтовому Краматорську у коротенькій перерві між службовими обов'язками. Розмову періодично переривають телефонні дзвінки...

Командир постійно має бути на зв'язку. І завжди у бойовій готовності.

Чому змінив сесійну залу на військовій будні, про феномен побратимства, як безпілотники змінюють хід війни, чому ескнардепа зараз дратує політика та чим загрожує державі розбрат між українцями, розпитали ми у Степана Барни.

"Хай їдуть воювати депутати, чиновники та їхні діти, а не простий народ". Саме такий меседж сьогодні можна почути від багатьох цивільних. Як ви, Степане Степановичу, реагуєте на такі наративи?

- Україна - це держава всіх громадян, а не лише чиновників та депутатів. Тому всі українці, без винятку, зобов'язані захищати свою Батьківщину. Незалежно, чи ти депутат, чи міністр - колишній, діючий, чи ти фермер чи простий робітник - захист України є обов'язком кожного. Якщо ми цього не робитимемо, то майбутнього у цій країні не буде ні нам, ні нашим близьким, ні нашим дітям. Ті, хто так кажуть - просто шукають собі виправдання, чому вони не тут. Особисто в мене є достатньо підстав для звільнення, однак я залишаюсь на фронті, бо бачу і розумію масштаб трагедії війни.

- З яким званням ви прийшли у 10 ОГШБ та який кар'єрний ріст пройшли?

- У "десятку" я прийшов у статусі рядового солдата. За підсумками зборів на полігоні мені було присвоєно звання старшого солдата. Під час повномасштабного вторгнення пройшов майже всі шаблі сержантських звань - від молодшого сержанта, сержанта до старшого сержанта. Згодом отримав офіцерське звання молодшого лейтенанта. Наприкінці минулого року комбат поставив переді мною завдання займатись формуванням позаштатного підрозділу авіаційних без-

пilotних комплексів МПБ. Була сформована група з 15 осіб, які пройшли навчання з управління дронами. У лютому 2023 року ми зашли на бойові позиції на Донеччині. Спочатку працювали як позаштатний підрозділ ударних дронів. Коли командування бригади побачило результати роботи нашого підрозділу, стало питання формування штатного підрозділу БлЛА - окремого взводу у штаті МПБ. У липні 2024 року я був призначений командиром взводу БлЛА МПБ - так званого підрозділу "Барні".

Цивільні мають змогу бачити ефективність роботи дрончиків у відеореєстрації, які періодично оприлюднюються у соцмережах. Розкажіть більше про команду "Барні". Хто ці люди, які так нещадно ліквідувають противника?

- Пілотами дронів взводу "Барні" є як новобранці, так і хлопці, які пройшли бойовий шлях від початку повномасштабного вторгнення на різних спеціальностях та у різних підрозділах. Більшість наших дрончиків - це "самородки", які у цивільному житті не мали справи з безпілотниками, але через обставини стали справжніми асами з управління бойовими "пташками".

- "На нулі" буваєте?

- Звісно. Адже я починав свій шлях як військовослужбовець зенітно-артилерійського взводу і проводив "на нулі" від 10 до 15 діб. Тож бойові позиції та контузії - невід'ємна складова мого життя.

- Окрім ювелірної вправності в управлінні дронами, українські захисники постійно вигадують нестандартні "гостинці" для окупантів. Може поділитесь, чим "пригощає" російських солдатів?

- Це десь пів року тому нам доводилося вручну доставати тротил з БК та мін. Зараз ми дійшли до того, що протитанкові міни ТМ-62 скидаємо з дронів на позиції окупантів. До міни прилаштовують додаткові елементи, щоб прикріпити до дрона і примусити вибухнути пристрій, який має спрацювати під вагою кількатонного танка. Вага ТМки становить 10 кг, з яких 7 кг - це маса самого тротилу. Коли вибухає така міна, окупантам стає

дуже гаряче (усміхається). Підняти ТМ-62 може масивний дрон.

Для стандартних FPV скиди робимо власноруч - волонтери забезпечують нас корпусами, а ми вже наповнюємо їх "начинкою". Є три види скидів для дронів - акумулювальні (для техніки та броні), осколкові (для особового складу) та фугасні (для розбирання бліндажів). Для випалювання посадок використовуємо "дракони" - скиди, наповнені запальною авіаційною сумішшю. Кожен підрозділ має свої "секрети кухні", як і що краще додати до БК, щоб гарно "підсмажити" орків. Це, як у кожній господині, є свій рецепт борщу.

- Нещодавно завершився збір на ударний комплекс БлЛА "Heavy Shot" для взводу "Барні". За не цілий місяць було зібрано понад 3 мільйони гривень, що в поточних реаліях - "задача з трьома зірочками". Розкажіть, що може цей дороговартісний комплекс?

- Ударний комплекс БлЛА "Heavy Shot" - це два великі безпілотники, які роблять роботу з подвійною потужністю. Кожен з них здатен підняти до 20 кг вибухівки, літати за десятки кілометрів за лінію фронту, точко-

во скидати "вантаж" на голову супротивнику, техніку, склади й командні пункти. Водночас, вони є стійкішими до систем РЕБ. Вартість комплексу "Heavy Shot" разом з комплексом контрбатарейної розвідки "Сова" 3 млн 600 тис. грн. Половину суми, а це 1 млн 600 тис. грн, надав "Благодійний фонд Порошенка". Інші кошти вдалося зібрати завдяки небадюжним людям з моєї рідної Тернопільщини, інших областей України та за кордоном. Долучались до збору й бійці МПБ та 10-ї ОШГБр. Збір координувала наша "штатна" волонтерка Олександра Василькова, яка опікується мотопіхотним батальйоном.

- Віднедавна у військовозобов'язаних є можливість напряму долучитися до певного підрозділу на обрану посаду. Чи проводите рекрутинг взвод "Барні"?

- Я свідомо не роблю публічного рекрутингу, щоб люди не думали, що, потрапивши у підрозділ до Барни, для них буде якась поблажка чи створена "подушка безпеки". Це війна. У нас теж бувають втрати. Оборона країни тримається на поті та крові, на титанічних зусиллях бійців. Мені потрібні люди, які свідомо приймають рішення стати на захист Батьківщини. З ними ми й проводимо співбесіди щодо вибору посади у підрозділі. Так, за останні два місяці до нашого взводу осягнули шестеро добровольців. Однак потреба у професійних пілотах дронів буде завжди. Не кожен може якісно управляти дронами в умовах бойових дій. Тут є своя специфіка.

- Ви маєте законні підстави звільнитися зі служби. Ваш рідний брат Олег Барна загинув на фронті, ваші батьки вже поважного віку і потребують догляду. Що вас мотивує залишатись у строю?

- Найперше, це обставини. Я ж бачу, що відбувається... Людей, які можуть воювати, стає все менше. Друге, це відповідальність і бажання помсти за брата Олега, який загинув у бою з росіянами під час штурму під Вугледаром. Хоча брат мав серйозні проблеми зі здоров'ям після ДТП, він добровільно взяв до рук зброю і став на захист України. Він служив у піхоті. Не елітних військах, а в найважчих і найважливіших. Третє, це люди, з якими я пройшов горнило війни.

Побратими - це, мабуть, ключовий момент, чому я залишаюсь на фронті. Це люди, які стали мені ріднею. Ми разом переживаємо всі випробування, біль втрати та радість від вдало виконаного завдання. Побратимство - це без сумніву, феномен війни. Коли людина, яка ще недавно була тобі незнайомою, готова прикрити тебе, ризикуючи своїм життям та здоров'ям, а ти, своєю чергою, теж готовий зробити все, аби спасти свого бойового товариша. На війні зовсім інші ціннісні критерії. Мені на фронті спокійніше, ніж в тилу.

- Чи стежите за політикою?

- Зараз політика мене тільки дратує - в такому вигляді, в якому вона є сьогодні. Не можу дивитися на ту всю історію... Під час війни має бути одна політика - об'єднання суспільства навколо перемоги над російським окупантом. Всіх, незалежно від партійної належності та політичних вподобань. Якщо стоїть питання виживання країни, всі зусилля, ресурси - фінансові, матеріальні, людські, інтелектуальні тощо мають бути сконцентровані на одному питанні - як перемогти російського окупанта. Маю надію, що війна стане "вакциною" для українців від популізму.

- Яким ви бачите майбутнє України?

- Існування України як самостійної держави - це питання або ми переможемо, або нас переможуть. І сподіваюсь, що зараз сформується так звана "лінія розмежування", яка вирішить проблему, не варто. Маючи такого сусіда, як Росія, Україні потрібно бути постійно у бойовій готовності. Будувати модель держави за прикладом Ізраїлю, який постійно воює і при цьому процвітає в економічному плані. Впевнений, що Україна буде повноправним членом Європейського Союзу і НАТО. Але маємо починати з себе і будувати Європу в Україні. Також я впевнений, що Україна територіально відновиться. Повернемо і Крим, і Кубань.

- За яких умов це може трапитися?

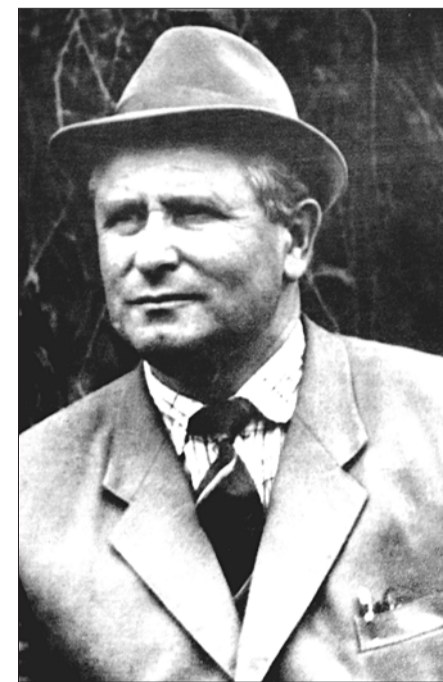
- Для цього має розвалитися російська імперія. Вона вже сиплеться... Чи складаєте ви плани після закінчення війни? Де бачите себе?

- Звісно, складаю. Бачу себе вдома - у Тернопільській області зі своєю родиною, за якою я дуже сумую. Знати військову форму і долучитися до розбудови країни. Можливо, повернуся у політику чи в органи місцевого самоврядування - туди, де зможу бути корисним. Наразі ж план один - жити.

Мар'яна СЕРЕДІЮК, «Західний кур'єр»

Уславлена постать Маестро дендрофлори

"Тож недарма прожив я на землі, бо віддавав сповна її сили, своє тепло, насагу всю, любов незгасну - до краплини", - так підбив підсумки своєї діяльності Василь Корчемний в одному з власних віршів. Пан Василь понад пів століття тому заклав у місті Хоростків на Тернопільщині дендропарк. Дев'ятий рік немає його серед нас. Зате пам'ять про нього палає яскраво.

Василем Корчемним я познайомився 1993 року. Першу власну передачу на телебаченні, де тоді працював, підготував саме про Хоростківський дендропарк. На дворі того року стояла тепла весна й саме розцвіли різнобарв'ям рододендрони. Для Василя Григоровича була невимовна радість, що вони буйно зацвіли, для мене ж - щастя вперше побачити таку красу. Тоді дізнався, що ще 1972 року Василь Корчемний перший на Поділлі розпочав роботу щодо перенаселення й пристосування до нових умов цих звабливих своєю красою рослин. Він випробував майже сотню різних видів, форм, гібридів рододендронів і створив унікальну колекцію.

Зізнаюся, ця зустріч з видатним ученим садівником-дендрологом дала поштовх моєму подальшому захопленню вирощувати різні тоді малопоширені дерева, кущі, квіти. Вряди-годи відтак консультувався з цього приводу за маестро флори. Нині на моєму подвір'ї зростає й навесні тішить бутонами великих білосніжних квітів магнолія. Її маленький саджанець подарував мені Василь Григорович і сказав набратися терпіння аж на цілих вісімнадцять років, коли зможу побачити перші квіти на цьому дереві. Так і сталося. Майже через два десятиліття магнолія вперше зацвіла. Тепер вона - теплий спогад про Великого садівника, добру, щирю, доброзичливу людину, душа якої була наповнена красою та поезією.

Праця, невтомність Василя Корчемного й справді залишили незгладимий слід, добру зав'язь неповторної краси, світлу пам'ять. 1972 року Василь Григорович заходився закласти дендропарк в місті Хоростків на Тернопільщині. Ще з дитинства він любив слухати розповіді про таємниці дерев, загорівся бажанням посадити власний сад. Тож після закінчення семирічки в рідних Киселях, що у Старокостянтинівському районі на Хмельниччині, Василь Корчемний вступає до Кам'янець-Подільської школи садівників, відтак навчається у Житомирському сільськогосподарському технікумі на відділенні плодовоочівництва, а згодом завершує навчання в Уманському сільськогосподарському інституті на садівничому факультеті. З дипломом садівника приїхав 1954 року до Хоросткова, де став працювати на місцевій сільськогосподарській дослідній станції. На землях цієї станції під його керівництвом посадили 150 гектарів садів та ягідників. До того ж заклали колекції та маточні сади.

З часом захопила Василя Григоровича й дендрологія. І узявся він за роботу. Навіть зв'язки з ботанічними садами й дендропарками Киє-

ва, Львова, Одеси, Сухумі, Тбілісі, Батумі, Риги, Ташкента, інших міст. Звідти привозив насіння й саджанці. Їх і садив, сів на відведених для його дітища 18 гектарах. Щоправда, садити-сіяти - справа одна. Задум Василя Корчемного прагнув витвору садово-паркового мистецтва. Отож треба було проявити глибокий художній смак і багатство уяви, аби створити затисні красиві алі, розбити квітники й рабатки, подбати про витонченість форми чагарників, розмістити альтанки, павільйони, водограти, басейни, водойми, скульптурні прикраси. І цього домігся. Спланував великий дендропарк у двох стилях - регулярному або французькому та ландшафтному або англійському. 1983 року Хоростківський дендрологічний парк отримав статус державного.

Свого часу цей парк відвідували численні делегації з різних областей та країн, відомі люди, серед яких артисти, письменники, вчені, державні та громадські діячі, громадські діячі, скульпторні прикраси. І цього домігся. Спланував великий дендропарк у двох стилях - регулярному або французькому та ландшафтному або англійському. 1983 року Хоростківський дендрологічний парк отримав статус державного.

Свого часу цей парк відвідували численні делегації з різних областей та країн, відомі люди, серед яких артисти, письменники, вчені, державні та громадські діячі, громадські діячі, скульпторні прикраси. І цього домігся. Спланував великий дендропарк у двох стилях - регулярному або французькому та ландшафтному або англійському. 1983 року Хоростківський дендрологічний парк отримав статус державного.

І справді, парк Корчемного - справжнє королівство дендрофлори. Майже дві тисячі видів, різновидів і форм рідкісних дерев, чагарників, трав'янистих рослин зростають тут. Зокрема, релікти третинного періоду: ліродендрон (тюльпанове дерево), тис ягідний, метасеквоя, інші. Василю Григоровичу вдалося роздобути й випестити пращура рослининого світу - гінгко дволопате. Безперечно, виростив королеву садів - магнолію (аж майже 20 різних видів і форм). Більше того, цілий магнолієвий сад заклав, десятки років займався інтродукцією й акліматизацією цього дерева-букета. Піднялися в дендропарку увесь десятки видів ялин, кипарисовиків, ялівців, платанів, калини, бука, липи, клена, дуба, самшитів... Теплої пори року милують зір різнобарв'ям бузки, клокички, чубушники, вейгели, деревоподібні півонії, барбариси...

Василь Григорович дбайливо, з любов'ю не лише вирощував, облаштував дендропарк. Він заснував у Хоросткові на Тернопільщині також музей природи, зібрав багато робіт художників, сам також писав картини, подбав про кілька тисяч книг для власної бібліотеки. Плекав, гранував також красне слово. Зокрема, написав і випустив у світ майже 30 книжок і брошур. Серед них - "Дендрологічні скарби Тернопільщини", "В краю, де царство дендрофлори", "Зелені скарби Поділля", "Отчий край", "Подільський храм екзотичної флори". Садівник-дендролог не міг не оспівувати природу. У власних віршах він стверджував, що людина перед Богом і природою, перед людьми та Батьківщиною завжди в боргу. Зокрема, в одній зі своїх поезій стверджував:

Я пам'ятник зелений спорудив
З дерев, кущів,
розмаяного квіття,
Стоятиме віки,
шумітимуть завжди
Зелені крони й віття.
Воїстину!

Микола ШОТ

На світлинах: Василь Корчемний (1981 р.); художник М. Фетчина написав 1968 року портрет Василя Корчемного з дружиною Іларією.

Кримінал

До трьох років позбавлення волі загрожує лікарю

На Тернопільщині слідчі оголосили про підозру лікарю-анестезіологу дитячого відділення одного з медичних закладів області.

Інкримінують порушення частини 2 статті 140 Кримінального кодексу України - неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило тяжкі наслідки для малолітнього пацієнта. У разі доведення провини медика, їй загрожує до трьох років позбавлення волі.

Через півтори години після початку операції у хлопчика різко впав тиск. Його перевезли до реанімаційного відділення, але врятувати життя не вдалося - увечері того ж дня медики констатували смерть. Судово-медична експертиза встановила, що причиною трагедії стала гостра легенево-серцева недостатність.

Поліцейські з'ясували, що лікар-анестезіолог допустила хлопчика до операції, незважаючи на виявлені протипоказання. Перед лікуванням мама дитини здавала аналізи, які виявили запальні зміни, але медик не призначила додаткових обстежень чи досліджень, що могло б запобігти трагедії. Наразі слідство продовжується. Правоохоронці вирішують питання щодо запобіжного заходу для підозрюваної та встановлюють можливу причетність інших осіб до цього злочину. Процесуальне керівництво здійснює Тернопільська окружна прокуратура.

Псевдобанкір видав гроші у місцевої мешканки

Поліцейські Тернопільсько-го районного управління зафіксували черговий випадок шахрайства. Невідомий чоловік, видавши себе за співробітника банку, обманом спустошив рахунок місцевої жительки.

Жінка, довірившись словам псевдобанкіра, виконала всі його інструкції. Однак невдовзі отримала сповіщення про зняття коштів зі свого рахунку.

За фактом шахрайства слідчі ввели відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за частиною 1 статті 190 Кримінального кодексу України. Поліція проводить оперативно-розшукові заходи, щоб встановити особу зловмисника та повернути кошти потерпілій.

Поліція закликає громадян бути обережними та не довіряти незнайомцям, які телефонують із підозрілими проханнями. У разі сумнівів завжди перевіряйте інформацію, зв'язавшись із банком через офіційні канали.

Звинувачують у замаху на замовне вбивство за 25 тисяч доларів

Слідчі Головного управління Національної поліції Тернопільщини завершили розслідування резонансного замаху на життя приватного підприємця. Кримінальне провадження щодо уродженця Черкаської області, який виконував замовлення на вбивство, вже скеровано до суду.

Іцяли 25 тисяч доларів за вбивство. Отримавши аванс, він чотири місяці стежив за жертвою, вивчаючи маршрути її пересування. Для цього чоловік орендував житло у Тернополі та придбав автомобіль.

Попри ретельно продуманий план, зловмиснику не вдалося втекти після скоєння злочину. Поліція затримала його ще на території України.

Фігурант справи оголосили підозру за такими статтями Кримінального кодексу України: ч. 2 ст. 15, п. 6, 11 ч. 2 ст. 115 (замах на умисне вбивство з корисливих мотивів на замовлення) і ч. 1 ст. 263 (незаконне поволодження зі зброєю).

Суд обрав запобіжний захід - тримання під вартою без права внесення застави. Процесуальне керівництво у справі здійснювала Тернопільська обласна прокуратура. Незабаром підозрюваний постане перед судом, де йому загрожує тривале позбавлення волі.

Чоловіки віком від 50 до 60 років тепер мобілізуються лише за умови отримання індивідуального мобілізаційного розпорядження від Генерального штабу ЗСУ. Це нововведення стало відомо із внутрішнього документа для службового користування.

Як зазначають юристи Євген Камишев та Руслан Мельник, така зміна стосується лише тих, хто має дефіцитні військово-облікові спеціальності. Для мобілізації цих осіб необхідно видати окремий документ, в якому Генштаб зазначає всі дані конкретного військовозобов'язаного.

Наразі, згідно з директивою, загальна примусова мобілізація чоловіків віком 50-60 років припинена. Однак, оскільки такі розпорядження мають

рекомендаційний характер, вони не можуть перевищувати силу закону. Для впровадження цих обмежень на практиці Верховна Рада має внести відповідні зміни до законів "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію"

та "Про військовий обов'язок і військову службу".

Поки зміни до законодавства не ухвалені, мобілізація чоловіків старше 50 років здійснюється за чинними загальними правилами.

Кого не мобілізують після 50 років

Мобілізація не поширюється на чоловіків, виключених із військового обліку. Це стосується випадків, коли особа:

- визнана непридатною за станом здоров'я;
- має рішення суду про позбавлення волі;
- зарахована до оперативного резерву;
- досягла граничного віку для служби.

Для зняття з обліку необхідно подати заяву до ТЦК разом із документами, які підтверджують відповідну підставу.

Поки ці норми діють у правовому полі, залишається чекати, чи будуть ухвалені зміни до законодавства, які закріплять обмеження мобілізації для чоловіків старшого віку.

Штрафи за незаконне носіння військової форми: що варто знати

На вулицях українських міст дедалі частіше можна побачити людей у військовій формі. Однак далеко не всі з них мають на це законне право. Відповідно до закону №9217, громадянам, які незаконно носять військову форму або використовують знаки розрізнення ЗСУ, загрожує штраф.

цих категорій, заборонено носити форму зі знаками розрізнення ЗСУ чи інших військових підрозділів.

Розмір штрафів

За перше порушення передбачено штраф від 2 550 до 3 000 грн із конфіскацією форми.

Повторне порушення впродовж року тягне за собою штраф від 3 400 до 6 800 грн або громадські роботи на строк 30-40 годин.

Хто має право на носіння форми

Офіційно використовувати військову форму дозволено:

- чинним військовослужбовцям;
- курсантам;
- резервістам;
- військовозобов'язаним під час зборів;
- ліцеїстам;
- відставникам із правом носіння форми.

Громадянам, які не належать до

Санкції за незаконні дії з нагородами

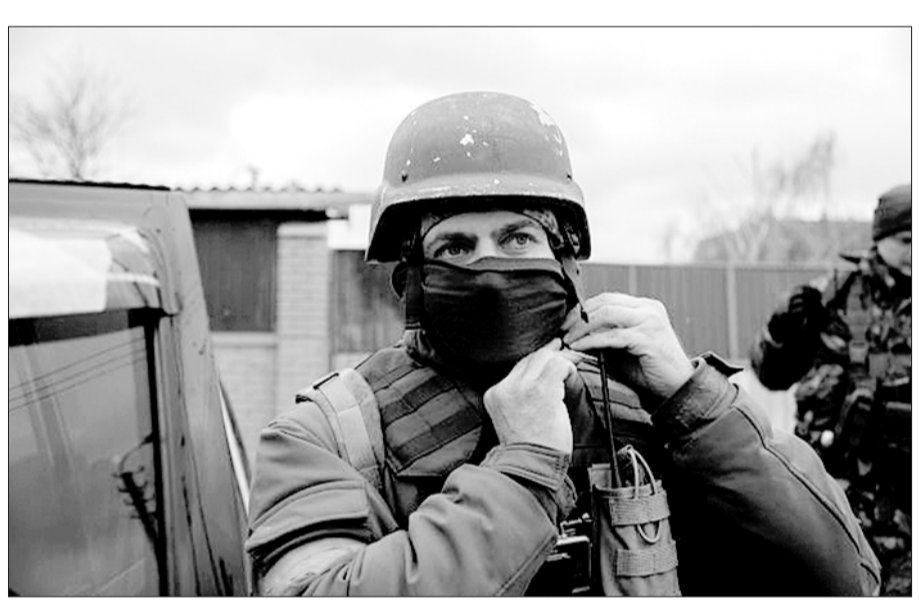
Закон також регулює питання купівлі, продажу чи виготовлення державних нагород:

- за купівлю чи продаж нагород - штраф від 850 до 1 700 грн із конфіскацією;
- за незаконне виготовлення чи збут - штраф від 1 700 до 3 400 грн;
- повторне порушення карається

Громадяни, які отримали штраф від територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП), можуть оскаржити це рішення в суді навіть після завершення терміну подання позову. В окремих випадках суд визнає адміністративне покарання незаконним.

на про дату, час і місце розгляду справи;

- штраф наклали особі, яка не підлягає військовому обліку;

увдвічі більшим штрафом.

Як перевіряють порушників

Поліцейські мають право вимагати документи у громадян, які но-

сять військову форму, для перевірки їхньої належності до осіб, що мають право її носити. У разі порушення складається протокол.

Закон спрямований на захист честі військовослужбовців та запобігання зловживанням.

Які штрафи від ТЦК можна оскаржити в суді

Юрист громадської організації "Громадська платформа" Сергій Кошель пояснив, що нерідко громадяни дізнаються про штраф лише після ухвалення постанови. У таких ситуаціях є можливість звернутися до суду, подавши заяву про поновлення строку оскарження.

Коли штраф може бути скасований

Адміністративне покарання вважається незаконним у таких випадках:

- людина не була поінформова-

- були допущені помилки в документах;
- штраф наклали через дискримінацію чи незаконне вилучення до-

кументів. Для оскарження потрібно звернутися до районного чи міського суду, подавши адміністративний позов. Судовий збір у такому випадку становить 0,2 прожиткового мінімуму.

Що робити, якщо строк подання позову минув

Громадяни, які пропустили десятиденний термін подання позову, можуть написати заяву про його поновлення. У таких випадках важливо обґрунтувати поважність причин пропуску.

Юристи наголошують, що громадяни мають право захищати свої інтереси в суді, особливо якщо їхні права були порушені через недотримання процедур із боку ТЦК та СП.

Співачка Ірина Борисюк втратила дочку

Сумна звістка прийшла на Тернопільщину - на Львівщині загинула донька творчої людини з Тернополя Ірини Борисюк. 24-річна Рената Дзигасова була обдарованою скрипалькою.

Смертельна аварія, що сталася 15 грудня на автодорозі Тернопіль - Львів - Рава-Руська, сколихнула всю Україну. Адже водночас загинуло семеро людей віком від 17 до 55 років, троє травмовані.

Талановита дівчина впродовж останніх років проживала і працювала за кордоном. Рідзвяні свята вирішила провести з рідними. Але не судилося...

Як попередньо встановили правоохоронці, водій BMW, 23-річний мешканець Львівського району, виїхав на зустрічну смугу, де скоїв зіткнення з автопоїздом DAF, після чого тягач у некерованому стані зіткнувся з мікроавтобусом Mercedes Sprinter. Водій BMW залишив транспортний засіб та втік з місця події.

Поліцейські затримали його. Попередньо встановили, що він перебував у стані алкогольного сп'яніння, призначили експертизу.

Мама дівчинки - Ірина Борисюк - відома співачка, ведуча проєкту "Фермер шукає дружину", переможниця "Х-фактора". Хто дивився тодішній сезон цього шоу, пам'ятає, як маленька Рената щиро вболівала за свою маму, вірила у її перемогу. Дивилася на цей світ великими щирими очима, відкритими для майбутнього. Але, на жаль...

"Неоправдане горе увірвалось у життя нашої колеги Ірини Борисюк. Сьогодні трагічно загинула в автокатастрофі її донька, випускниця нашої школи - Дзигасова Рената. (10.04.2000 р.н.), - написали колеги з Тернопільської музичної школи №2 імені Михайла Вербицького. - Важко знайти слова втіхи, неможливо загоїти біль та гіркоту від втрати рідної дитини... Поділяємо ваше горе, сумуємо разом з вами, підтримуємо вас у годину скорботи. Нехай Господь пошле вам кріпості та сили пережити цю не-

поправну втрату, а покійній дарує вічний спокій у своєму Царстві Небесному. Вічна і світла пам'ять!"

Тернопільчанка Рената Дзигасова грала на скрипці з п'яти років. Першу скрипку їй подарувала мама. Щороку від першого до п'ятого класу дівчинка ставала красочою скрипалькою на конкурсі ім. Братів Теленків і здобувала призові місця. Далі вона перемагала у конкурсі скрипалів "Творчість юних". Вчителі казали, що у Ренати талант від Бога. Мрія дівчини здійснилася - вона стала скрипалькою, якій аплодували у краєвих залах Європи. Талановита Рената музику поєднувала з навчанням у Тернопільській ЗОШ №11. Вчилася на кафедрі струнних інструментів у Тернопільському обласному державному музичному училищі ім. С. Крушельницької, на кафедрі струнних інструментів у Львівській національній музичній академії ім. Миколи Лисенка. У дівчинки був надзвичайний потенціал, велика перспектива у майбутньому. Усе обірвало страшна трагедія...

Галина САВЧУК

Коллекціонерка або «останній із могікан»

Жінку накрили почуття, як той рясний дощ, що періщив за вікном. Сьогодні, приїхавши з цвинтаря, вона гірко плакала і ридала, згадуючи той нелегкий період свого життя...

Інеса була єдиною донькою, яка, скільки себе пам'ятає, завжди жила зі своєю ненькою.

- Ма, хто мій батько? - часто запитувала з самого малечку.

- Ніхто, - дещо зверхньо відповідала ненька. - Тобі мене мало? Я і за тата, і за маму. Роблю ж усе, аби ти стала щасливою і не була ні в чому обділена.

Коли Інесь виповнилося 18-ть, дівчина вирішила будь-що дізнатися правду.

- Мамусю, маю серйозну розмову. Будь відвертою і зіймайся, нарешті, ким був мій тато?

- Не скажу і не проси. Навіщо копирсатися в минулому? Він був покійником з 90-х. А де зараз? Та Бог його знає. Давно виїхав з нашого міста і добре. Не нервуй мене, а то тиск підскоче. Зарядила, як пластинка - хто та що? Не хочу навіть на секундочку напружатися. Про свого татуса більше ніколи не згадуй...

Щойно Інеса закінчила кооперативний коледж, відразу влаштувалася в супермаркет. Робота їй подобалася, з людьми легко знаходила спільну мову. І зовсім скоро познайомилася з Ігорем. Через рік побралися. Та коли на восьмому місяці вагітності дізналася про те, що Ігор затятий гріман, виставила його речі за двері і розлучилася...

Олесі й двох років не виповнилося, як через три тижні після випадкової зустрічі зішлася з Миколайом. Мати була проти такого співмешканця:

- Схаменися, доню, - просила. - Ти ж його зовсім не знаєш. Уже раз облеклася. Придивися добре.

Проте Інеса закохалася по самісінькі вуха, слова матері проігнорувала. Через рік ложина з Інесьми вух спала і, як з'ясувалося, Микола був ще той фрукт. Любив заглядати в чарку, мав важкий характер. Без пива і сто грамів на ніч життя не уявляв. А коли в жінки почали пропадати гроші з гаманця, прогнала геть негідника.

- Ну, і що я тобі казала? - дорікала мати. - Краще вже в своїй доці розчинитися, як віддаватися якомусь невігласу. Недарма ти в любовистку купана. Чоловіки від тебе шаленіють, але притягуєш одне сміття.

Все ж Інеса, як магніт, приваблювала до себе чоловіків. За кілька років примудрилася знову вийти заміж за Івана. Чоловік виявився справжнім аб'юзером. Ревнував і не давав навіть угору глянути. Коли у неї терпів увірвався, сказала все, що про нього думала. Іван тоді на неї руку підняв. Вона не хотіла більше терпіти, розлучилася.

Опівночі на дні народження подружки зустрілася з азербайджанцем. Дамір задрював Інеську квітами і возив у дорогі ресторани. Вони побралися. Жінка усіх вразила сукнею за 20 тисяч гривень. Через деякий час чоловік розщедрився і перепишав на свою любаску м'ясний кісок. Сам привозив курятину, а Інеса з самого ранку до пізнього вечора там торгувала.

Дамір мріяв про приватне помешкання. Тому поблизу міста через якийсь п'ять років вони переїхали до

власного будинку на три поверхи. Олеся ж залишилася з бабусею у хрущовці. Донька завжди погано комунікувала з усіма чоловіками своєї матері. Мабуть, не хотіла ділити її ні з ким.

На радощах Інеса завагітніла і в потрібний час народила синочка Тимурчика. Коли кровинці виповнилося сім років, Дамір повністю переробив третій поверх під дитячу кімнату. І Тимур перебрався туди.

Лихо прийшло несподівано. З самого ранку Інесу, наче током вдарило. Прикинулася уся стривожена, біду відчула. Миттю побігла на третій поверх, синочка в ліжку не було. Вікно чомусь було відчинене. Коли вглянула з нього, обімліла. Тимур лежав на асфальті весь закривавлений.

Згодом усе було, наче в тумані і страшому сні. Поліція, слідчі, сльози та крики. Так, Тимур любив посидіти на вікні, розмовляв з друзями. Так, вони його попереджували, наголошували. Але... злий фатум, небережність чи невідомо що забрали у неї найдорожче.

Інеса не пам'ятала похоронів, не чула слів отця в церкві, свідомість втрачала раз-по-раз. Звинувачувала в усьому себе і Даміра, який зробив усе, аби в сина-джигіта був свій особистий простір...

Описіла те, що трапилося, остаточно підкосило Інесу. Кума ошелешилася, скинула провокативні фото її чоловіка, який відверто цілував якусь напівголену дівчину. Інеса швидко збирала свої речі і поїхала до матері й доньки. Вона більше ніколи не повернеться до зрадника. Єдиного разу їй вистачило.

- Ну що? - пиляла її ненька. - Знову штани не підійшли? А знаєш, як тебе сусіди поза очі називають?

- Мені байдуже.

- Коллекціонеркою, що ти мужиків коллекціонуєш. Кажуть, якась ти ненаситна жінка.

- Напевне, у всіх відносинах шукала батька - опору і захист, - виправдовувалася засмучена Інеса...

Через півтора роки в переддень Нового року за Інесою почав упадати Сергій - власник сусідньої квіткової крамниці.

- Інесо, ти самотня, я одиницю і давно до тебе небаждужий. Чекав, коли твоя душевна рана загоїться. Злилася на тебе, що такий діамант якомусь арі дістався. Тому не відпускай тебе і відтепер завжди буду поряд.

- Мене ж коллекціонеркою чоловіків хрестили. Не боїшся у такі тенета потрапити? - потирала руки жінка.

- Та ні. Відверто розкажеш про всі недоліки колишніх. Зроблю висновки, не повторю їхніх помилок. Потім подаруєш мені спадкоємця, і я буду останнім у твоїй колекції...

Минули роки. Наразі Інеса почувалася найщасливішою у світі. Лише у цих стосунках знайшла сильні і справжні почуття. У неї є чотирирічний синочок Адамчик. А ще - жінка з коханим чоловіком готується до весілля старшої доньки Олесі. І вірить, що Сергій таки став у її житті надійною гаванню. Як любить жартувати благовірний, він - "останній із могікан"...

Оксана ВОЛОШИНА

...Василина намагалася розпалити грубку. Сирі полінця не хотіли горіти, сповивалися димом, тріщали, немовби скаржилися на свою лиху долю.

"От біда, - думала Василина, поглядаючи у вікно. - Мороз надворі, у хаті холодно, дитина мерзне".

- Мамо, а я їсти хочу, - озвалася із ліжка мала Леся.

- Канапку будеш? - запитала. - Бо каші зварити ще не встигла. Он, грубу не можу розпалити.

- Буду, - зраділа дівчинка. - Та я і сама.

Скрипнуло ліжко, Леся стрибнула на підлогу і почала папати на кухню у смішних, рожевих, із вушками зайчиків, капцяч.

"Здається, їх подарувала тітка Соня, - промайнув у Василининих думках спогад. - Чи ні? От, пам'ять куряча".

А Леся вже відчинила холодильник, нарізала ковбасу, наспівуючи якусь пісеньку, безпосередньо у дитячу.

"Ой, хто, хто Миколая любить..."

Дитячий голосок дзвенів, а Василина милувалася донечкою. П'ять років всього, а така жвава і розумна! Уже і Буквар читає, і пише, правда, друкованими літерами, але ж це добре для її віку!

- Мамо, а ти будеш? - Леся протягувала їй канапку, а Василиніні сльози на очі.

- Так, буду, - стиха сказала. І, ковтаючи на ходу хліб та гіркий смутку, повернулася у кімнату.

Здається, вогонь у грубці таки вирішив не відступати. Поліна вже зайнялася і в хаті стало набагато тепліше.

Василина дивилася на полум'я і бачила своє минуле, немов у якійсь кінокартині.

"Як ти могла так спіткнутися, як?" - із докором наче питав вогонь.

...Коли приїхала із села та вступила в технікум, ніхто її всерйоз не сприймав. Хлопці, хоч і намагалися залацятися, потім відверто обговорювали за спиною її принади, дівчата ж відверто уникали Василину, вбачаючи конкурентку. Та їй до того було байдуже. Вона приїхала вчитися, а не дівочити!

Не так сталося, як хотілося. По п'ятах за нею ходив - упадав однокурсник Валерій. А який просто в аудиторії, на очах у всіх, упав перед нею на коліна:

Гірка кутя баби Дарини

Розплата за лихі слова

Сиділа й згадувала своє життя. Це вже рік, як вона овдовіла. Важко самотній дівулю. Інеса швидко збирала свої речі і поїхала до матері й доньки. Вона більше ніколи не повернеться до зрадника. Єдиного разу їй вистачило.

- Ну що? - пиляла її ненька. - Знову штани не підійшли? А знаєш, як тебе сусіди поза очі називають?

- Мені байдуже.

- Коллекціонеркою, що ти мужиків коллекціонуєш. Кажуть, якась ти ненаситна жінка.

- Напевне, у всіх відносинах шукала батька - опору і захист, - виправдовувалася засмучена Інеса...

Через півтора роки в переддень Нового року за Інесою почав упадати Сергій - власник сусідньої квіткової крамниці.

- Інесо, ти самотня, я одиницю і давно до тебе небаждужий. Чекав, коли твоя душевна рана загоїться. Злилася на тебе, що такий діамант якомусь арі дістався. Тому не відпускай тебе і відтепер завжди буду поряд.

- Мене ж коллекціонеркою чоловіків хрестили. Не боїшся у такі тенета потрапити? - потирала руки жінка.

- Та ні. Відверто розкажеш про всі недоліки колишніх. Зроблю висновки, не повторю їхніх помилок. Потім подаруєш мені спадкоємця, і я буду останнім у твоїй колекції...

Минули роки. Наразі Інеса почувалася найщасливішою у світі. Лише у цих стосунках знайшла сильні і справжні почуття. У неї є чотирирічний синочок Адамчик. А ще - жінка з коханим чоловіком готується до весілля старшої доньки Олесі. І вірить, що Сергій таки став у її житті надійною гаванню. Як любить жартувати благовірний, він - "останній із могікан"...

Оксана ВОЛОШИНА

Справжній Миколай

- Виходь за мене!

Одногрупники були ошелешені, бо Валерій мав репутацію не надто пристойного парубка. Міг образити дівчину, міг надіпитку з'являтися на лекції. Адміністрація технікуму закривала на це очі. Його батьки платили і за навчання, і відкупні за витівки.

- Так, - несподівано для себе погодилася Василина, зіщулившись від колючих та задрісних поглядів.

...Весілля відгуляли скромно, хоч батьки і Василині, і Валерія наполягали на ресторани та урочистостях. Молодіята були проти, тому родичам довелося змиритися.

Потім Валерій напоїв, щоб вона закінчувала навчання "заочно".

- Воно тобі зовсім не треба, - сказав їй, - зосередься на сім'ї - ти, я, спиногризик, якщо буде.

Так і сталося, Василина завагітніла, народила донечку. Із пологового, правда, забирали її батьки - Валерій ставив могорич своїм друзям. Дівчинку назвали Олександрою, Лесею. І Валерія, наче підмінили.

- Чому вона так кричить? - гукав, коли Василина колыхала немовля.

- Зроби щось! Й цього плачу вже чути не можу! Голова болить!..

Ішов кудись, гримнувши дверима. Вдома не ночував тижнями. Де був, не зізнавався.

Василина спробувала пожалітися свекрусі, але та лише засміялася:

- Нічого, погуляє і прийде. Ти краще за дитиною дивися.

Минали дні, тижні. Валера все більше пиячив, а Василині добрі сусіді розповідали про його коханок. Мовчала, боялася втратити своє крихке жіноче щастя. Леся мала дорогі іграшки, доброту, мамину любов.

Чоловік майже не звертав на дитину уваги, але гроші давав справно.

- Досить, аби за голоду не вмерти, - гірко жартувала про себе Василина. Але терпіла.

...Минуло три роки, і одного ранку він сказав, що хоче розлучитися.

- Мені набридли вас утримувати, - сказав на прощання, - йдіть, куди хочете.

- І підемо, - сухо сказала тоді Василина.

Зібрала речі і попросилася пожити у родички, тітки Соні, маминої двоюрідної сестри.

- Хата пуста, то чому б і ні, - сказала їй тоді тітка. - Живи, дитино. А про того негідника - не згадувай ніколи!

Отак і господарювали удвох із донею. Василина влаштувала Леся у дитсадок, знайшла роботу. Валерій не давав про себе знати, та вона і не хотіла бачити колишнього чоловіка.

"Життя налагоджується", - посміхалася усім Василина.

Та чомусь саме сьогодні їй було сумно. Бо ж літа ідуть - не зоглянешся.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

краще за дитиною дивися.

Минали дні, тижні. Валера все більше пиячив, а Василині добрі сусіді розповідали про його коханок. Мовчала, боялася втратити своє крихке жіноче щастя. Леся мала дорогі іграшки, доброту, мамину любов.

Чоловік майже не звертав на дитину уваги, але гроші давав справно.

- Досить, аби за голоду не вмерти, - гірко жартувала про себе Василина. Але терпіла.

...Минуло три роки, і одного ранку він сказав, що хоче розлучитися.

- Мені набридли вас утримувати, - сказав на прощання, - йдіть, куди хочете.

- І підемо, - сухо сказала тоді Василина.

Зібрала речі і попросилася пожити у родички, тітки Соні, маминої двоюрідної сестри.

- Хата пуста, то чому б і ні, - сказала їй тоді тітка. - Живи, дитино. А про того негідника - не згадувай ніколи!

Отак і господарювали удвох із донею. Василина влаштувала Леся у дитсадок, знайшла роботу. Валерій не давав про себе знати, та вона і не хотіла бачити колишнього чоловіка.

"Життя налагоджується", - посміхалася усім Василина.

Та чомусь саме сьогодні їй було сумно. Бо ж літа ідуть - не зоглянешся.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

Мені б на хвилику в радісне Різдво, Де тістом пахла материнські руки, Де не було блекаутів, де зустрічей тепло, Де не стогнала Україна від розрухи.

Мені б на хвилику в те Різдво, Де ми, малими, бігли за колядниками, Не знали слів: шахеди, дрони, ППО, І об'їдалися з маком пампухами.

Мені б туди, де по коліна сніг, Де баба снігова... і сніжний дід, Де ще Герой новітній не поліг, Де в долі не було воєнних бід.

- Мамо, а завтра Миколая, - нагадала про себе Леся, цілуючи їй щоку. - Я вже листа написала, подарунок буде?

- Різочку тобі, а не подарунок, - засміялася Василина.

- Миколай добрий, я знаю, не буде різочки, - захоплено відповіла Леся. Очепята блищали у передчутті свята.

Василина знову засміялася і поглядила донечку по руській голівці.

- Де хоч лист поклати, на підвіконні? Певно, ще вчора Миколай забрав.

...Вечері у двері постукали.

- Це я, - хрипкий і до болю знайомий голос розітнув тишу. Василина метнула погляд на ліжку - дитина спала, міцно заплющивши оченята.

Різдво - тепле родинне свято, яке заведено святкувати вдома з рідними та близькими. Це чудова нагода провести час за особливою вечерею. За традицією, на столі у Святвечір має бути 12 пісних страв, набір яких може всляго варіюватися. Є страви, котрі передаються з покоління в покоління, а деякі можна створити на власний розсуд. Сьогодні пропонуємо вам урізноманітнити меню стравами з квасолі.

Салат з червоної квасолі та яблука

Інгредієнти: 1 скл. вареної червоної квасолі, 2 яблука середньої величини, 1 болгарський перець, 1 невелика цибулина, 3 ст. л. олії, 1 ч. л. яблучного оцту, сіль, перець.

Приготування. Квасолі замочити в холодній воді (приблизно 0,5 л) на 6-8 годин. Потім помити, залити чистою водою (3 склянки) й варити протягом години до готовності. Приблизно за 10 хвилин до кінця варіння посолити. Яблука нарізати кубиками, перець - соломкою, цибулю - півкільцями, додати склянку вареної квасолі. Все змішати, посолити, поперчити й заправити олією та яблучним оцтом.

Салат з квасолі й оселедця

Інгредієнти: 1 скл. вареної квасолі, 1 оселедець, 2-3 варені картоплини, 3-4 квашені огірки, одна цибулина, олія, сіль, перець.

Приготування. Оселедець почистити, відділити філе від кісток, вимочити в молоці, нарізати соломкою. Нарізати кубиками варену картоплю та квашені огірки, додати варену квасолі й дрібно нарізану цибулю. Заправити олією, посолити, поперчити до смаку.

Салат з квасолі й броколі

Інгредієнти: 1 скл. білої квасолі, 200 г броколі, одне стебло селери, 1 болгарський перець, 1 огірок, кілька листків зеленого салату, 0,5 лимона, 2 ст. л. оливкової олії, сіль, чорний мелений перець, цукор за смаком.

Приготування. Квасолі відварити, охудити. Броколі розібрати на суцвіття й відварити в підсоленій воді 5 хвилин. Стебло селери нарізати тонкими кільцями, болгарський перець та огірок - соломкою. Подрібнити зелений салат. З лимона витиснути сік. Приготувати заправку для салату: змішати лимонний сік, оливкову олію, спеції, цукор і сіль. З'єднати всі інгредієнти й полити салат заправкою.

Теплий салат з квасолі

Інгредієнти: 1 скл. білої квасолі, 150 г грибів, 100 г волоських горіхів, зелень за смаком.

Для заправки: 1 ст. л. винного білого оцту, 2 ст. л. олії, 0,5 ч. л. гірчиці, сіль, перець за смаком.

Приготування. Гриби помити, почистити й відварити в підсоленій воді до готовності. Порізати на маленькі шматочки. Квасолі відварити до готовності, злити воду. Змішати квасолі, гриби й подрібнені горіхи. Влити заправку в салат, перемішати й посипати нарізаною зеленню.

Пісні страви з квасолі

Салат з квасолі нашвидкуруч

Інгредієнти: 1 банка консервованої червоної квасолі, 1 банка маринованих печериць, 1 пачка житніх сухариків, пісний майонез, чорний мелений перець за смаком.

Приготування. Консервовану квасолі й печериці відцідити від рідини. Печериці порізати. Змішати квасолі, сухарики та печериці. Заправити майонезом і поперчити.

Салат з квасолі й моркви

Інгредієнти: 1 скл. квасолі, 1 морквина (велика), 1 цибулина, пучок зеленої цибулі, зелень кропу, сіль за смаком.

Приготування. Квасолі відварити. Моркву потерти на грубій тертці. Цибулю порізати півкільцями. Цибулю й моркву обсмажити на олії. Зелену цибулю й кріп порізати. Всі інгредієнти змішати й посолити.

Паштет з білої квасолі

Інгредієнти: 250 г білої квасолі, 3-4 ст. л. оливкової олії, 3 зубки часнику, 1 ст. л. прованських трав, сік і цедра 0,5 лимона, сіль і чорний мелений перець за смаком.

Приготування. Збити в блендері зварену квасолі, часник, прованські трави, лимонний сік і цедрю. Додати до смаку сіль і чорний перець. Якщо пюре виходить надто густим, додати трохи квасолевого відвару. Паштет залишити в холодильнику на 24 години. Подавати з сухариками.

Лобіо по-грузинськи

Потрібно: квасоля червона - 400 г, помідори - 4 штуки, цибуля - 2 шт., волоські горіхи - 100 г, томатна паста - 2 ст. л., базилік - півпучка, кінза - півпучка, хмелі-сунелі - 1 ст. л.

Приготування. Покласти у казан квасолі,

залити холодною водою і варити на маленькому вогні до готовності. Зняти каструлю з вогню і злити воду, але не всю, 1 склянка рідини ще знадобиться. Цибулю подрібнити. На розігріту сковороду налити трохи олії, додати цибулю і пасерувати до готовності, потім перекласти в казан із квасолею.

Зняти шкірку з помідорів, збити їх у блендері. Готову томатну суміш перелити в казанок, а 2 столові ложки добре розмішати зі склянкою рідини з-під квасолі і вилити туди ж.

Подрібнені на м'ясорубці горіхи висипати в казан. Додати подрібнені кінзу, базилік і ложку хмелі-сунелі. Посолити за смаком і варити на середньому вогні 20 хв. Готове лобіо по-грузинськи до столу подавати бажано в охоложеному вигляді.

Квасоля тушкована з грибами і сиром

Потрібно: квасоля - 1 скл., шампінйони - 400 г, твердий сир - 200 г, цибуля - 2 шт., соевий соус - 4 ст. л., олія - 3-4 ст. л., зелень кропу.

Приготування. Квасолі замочити на добу, потім відварити до готовності. Посолити наприкінці приготування. Викласти квасолі на сковороду з олією, додати нарізані гриби, соевий соус і трохи бульйону, в якому варилася квасоля, тушувати 10-15 хвилин. Потім додати дрібно порізану цибулю і лавровий листок, тушувати ще 10 хвилин. До готової страви додати натертий сир і дрібно порізані кріп, залишити під кришкою на 5 хвилин.

Пісний квасолевий суп

Інгредієнти: 1 скл. квасолі, 4-5 картоплин, 2 моркви, 2 цибулини, 1 ст. л. томатної паста (або 0,5 скл. томатного соку), олія, хмелі-су-

нелі, чорний мелений перець, сіль за смаком.

Приготування. Квасолі відварити. Додати картоплю й варити до готовності. Натерти на тертці моркву й обсмажити на олії, додати томатну пасту, вилити засмажку в суп. Посолити й додати спеції. Обсмажити до золотистого кольору дрібно нарізану цибулю й покласти її в тарілки у готовий суп.

Суп з квасолі-яськи

Інгредієнти: 2 скл. білої квасолі-яськи, 1 цибуля-порей, 2 стебла селери, 2 моркви, 2 цибулини, 4 ст. л. оливкової олії, 1 зубок часнику, лавровий листок, зелень петрушки, дрібка розмарину, сіль.

Приготування. Квасолі замочити на ніч в окропі. Вранці помити її холодною водою й довести до кипіння. Воду злити, квасолі промити ще раз і залити холодною водою. Влити туди трохи олії й довести до кипіння. Додати лавровий листок, цибулину, морквину і стебло селери. Варити близько години. Вийняти із супу цибулю, моркву, селеру й лавровий лист. У каструлі з товстим дном розігріти олію, обсмажити дрібно нарізану цибулю й часник, трішки посолити, додати розмарин. Порізати на кубики решту сирової моркви та селери. Пасерувати 2-3 хвилини. Додати квасолі разом із рідиною, нарізану тонкими кільцями цибулю-порей, посолити до смаку. Варити до готовності 10 хвилин. Зняти з вогню й додати петрушку.

Подавати суп з грінками, натертим часником.

Квасолевий суп з гарбузом

Інгредієнти: 500 г гарбуза, 1 банка консервованої квасолі, 1 цибулина, 1 морквина, 1 л овочевого бульйону, 2 зубки часнику, 4-5 ст. л. олії, зелень кропу, петрушки, сіль, мелений перець.

Приготування. М'якоть гарбуза, моркву й цибулю нарізати невеликими кубиками. На олії обсмажити цибулю з морквою, додати гарбуз і тушувати 3-5 хвилин. В овочевому бульйоні варити суп до м'якості гарбуза. Додати консервовану квасолі й варити 1-2 хвилини.

Посичену зелень змішати з подрібненим часником.

Суп зняти з вогню, додати зелень з часником і дати настоятися 10-15 хвилин.

Печена картопля з квасолею

Інгредієнти: 2 скл. квасолі (або банка консервованої квасолі), 0,5 кг картоплі, велика цибулина, сіль, чорний мелений перець, 20 г олії.

Приготування. Попередньо замочену квасолі зварити (якщо беремо консервовану, то відцідити рідину). Цибулю порізати соломкою. Картоплю помити, порізати, посипати сіллю і меленим перцем, додати цибулю, перемішати, скропити олією і запекти в духовці або на грилі до золотистого кольору. Готову картоплю перемішати з квасолею.

■ Спорт

Завершився другий етап Кубка світу з біатлону

15 грудня в Гофільцені (Австрія) завершився другий етап турніру Кубок світу з біатлону.

Змагання розпочалися 13 грудня жіночою спринтерською гонкою на 7,5 км з двома вогневыми рубежами, яку виграла Франциска Пройс з Німеччини. Найкращою серед українок стала Христина Дмитренко, яка завершила гонку 18-ю. Уродженка Тернопільщини Олександра Меркушина не маючи жодної хвиби, фінішувала 51-ю.

Того ж дня чоловічий спринт на 10 км виграв норвежець Йоганнес-Тінгнес Бьо, який подолав дистанцію із чистою стрільбою на двох вогневих рубежах. Кращим серед українців були тернопільські біатлоністи. Дмитро Підручний з однією хибою фінішував

15-м (+59,0 секунди), а Віталій Мандзин також з однією хибою посів 33-тє місце (+1.33,7).

У суботу під час жіночої гонки переслідування на 10 км, жодного разу не схивши, перемогу здобула дваразова чемпіонка світу Лу Жанмонно з Франції. Найвище місце серед українців, 22-е, у Христини Дмитренко, Юлія Джима завершила гонку 24-ю, Олександра Меркушина настреляла п'ять кіл штрафів і фінішувала 59-ю.

У чоловічій гонці переслідування 12,5 км перемогу здобув норвежець Йоганнес-Тінгнес Бьо, який з двома колами штрафів подолав дистанцію за 32 хвилини 16,5 секунди. Кращим серед українців став Дмитро Підручний, який із одним штрафним колом фінішував 11-м, Віталій Мандзин із 4-ма колами штрафів посів 45-тє місце. Австрійський етап Кубка світу з біат-

лону завершився 15 грудня класичними естафетами: 4х6 км - жінки і 4х7,5 км - чоловіки.

Жіноча збірна України, за яку виступали Христина Дмитренко, Юлія Джима, Анна Кривонос та Олена Горродна, здобула у неділю своє місце. Наша команда показала другий найкращий результат - за точністю мала 3 хвилини 30,3 секунди відставання, 0 штрафних кіл і 5 хиб на вогневих рубежах.

"Золото" здобули біатлоністки Німеччини.

У жіночій естафеті взяли участь 19 команд.

У чоловічій естафеті збірну України представили Артем Тищенко, Віталій Мандзин, Дмитро Підручний та Антон Дудченко. Артем Тищенко непогано провів обидва вогневі рубежі, використавши лише 1 додатковий патрон. Але на останньому колі він багато втратив за швидкістю і передавав естафету лише 18-м із відставанням у 1,5 хвилини. Віталій Мандзин, який чисто провів стрільбу лежачи, відіграв одну позицію. На жаль, стрільба стоячи йому не вдалася, і він вирушив на 2 штрафні кола, передавав естафету Антону Дудченку лише 18-м з 3-хвилинним відставанням.

На останніх двох етапах Антон Дудченко і особливо Дмитро Підручний змогли допомогти нашій команді увійти в топ-15. Збірна України серед 22-х команд, які брали участь в естафеті, посіла 12-тє місце майже з 5-хвилинним відставанням. Перемогли французькі біатлоністи, які випередили норвежців на 50 секунд. Попри не надто вдалу естафету, наша команда зберегла п'яту позицію в Кубку націй.

Наступний етап Кубка світу з біатлону відбувається у французькому Ансі 19-24 грудня.

Нещодавно відбулося жеребкування другого етапу чемпіонату України серед команд клубів першої ліги сезону 2024/25. Нагадаємо, що за підсумками першого етапу чемпіонату були визначені команди, які навесні змагатимуться у групі "Чемпіонська" (за 1-8 місця) та групі "Вибування" (за 9-18 місця). Усі турнірні очки, набрані на першому етапі, зберігаються.

На другому етапі команди групи А проведуть 10 ігор у два кола (вдома і на виїзді) - лише з командами групи Б.

Згідно з проведеним жеребкуванням весняну частину чемпіонату "Нива" розпочне виїзним поєдинком із "Кременем". Цей матч 1-го туру групи "Ви-

З ким і коли гратиме «Нива» у весняній частині першої ліги...

бування» заплановано на 30 березня 2025 року. 6 квітня тернопільські футболісти зустрінуться із "Діназом", у 3-му турі 12 квітня "Нива" гратиме на виїзді із "Металургом", 19 квітня прийматиме "Маріуполь", 27 квітня гратиме в гостях із "Вікторією", у 6-му турі 3-го травня прийматиме "Кремень", 10 травня гратиме виїзним поєдинком із "Діназом", 17 травня у Тернополі прийматиме "Металург", 24 травня гратиме на виїзді із "Маріуполем", а 30 травня в 10-му, заключному турі

прийматиме "Вікторію".

Нагадаємо, що за результатами першого етапу 5-9 місця груп А і Б сформували групу за право грати в першій лізі з урахуванням усіх показників (очок, голів) першого етапу.

Команди групи "Вибування", які посядуть 6-7 місця, зіграють стикові матчі з 2 та 3 місцями другої ліги. Команди ж, які фінішують на 8-9 місця, переходять до другої ліги на пряму.

Як зіграли тернопільські волейбольні команди на 1-му етапі Кубка України

13 грудня стартував розіграш Кубка України з волейболу серед чоловічих команд сезону 2024-2025 рр.

Тернопільщину у Кубку представляли команди ВК "Олімп" з Борщова, яка виступала у групі "Б", та тернопільська "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-2", яка виступала у групі "В". Поєдинки 1-го етапу Кубка України тривали 13-15 грудня, команди групи "Б" грали в Сокалі, а "В" у Києві.

Пропонуємо результати поєдинків за участі тернопільських команд.

13 грудня.

ВК "Датський текстиль" (Сокаль) - ВК "Олімп" (Борщів) - 3:0 (25:15, 25:21, 25:13).

"Столична НУБіП" (Київ) - ВК "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-2" (Тернопіль) - 3:0 (25:15, 25:19, 25:18).

14 грудня.

ВК "Олімп" (Борщів) - "Університет Лесі Українки" - 0:3 (20:25, 16:25, 23:25).

"Локомотив" (Київ) - ВК "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-2" (Тернопіль) - 0:3 (10:25, 13:25, 18:25).

15 грудня.

"Патріот-Верес-Рівне" - "Олімп" (Борщів) - 3:2 (17:25 25:19 25:21 17:25 15:13).

ВК "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-2" (Тернопіль) - "Академія Епіцентр-Подільня Збірна України U-18" - 3:2 (13:25, 20:25, 25:22, 29:27, 15:10).

Борщівський "Олімп" здобув одне очко і фінішував на останньому четвертому місці групи "В", а "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-2" з п'ятьма заліковими пунктами на другому місці групи "В".

Тож, обидві команди з Тернопільщини не пройшли до наступного етапу.

20 грудня у Кубку України з волейболу серед жіночих команд сезону 2024-2025 рр. стартує тернопільська "Галичанка-ЗУНУ", її суперниками по групі "В" будуть "Полтавщина-ПНПУ" (20 грудня), ВК "Добродій-Медуніверситет-ШВСМ" (21 грудня) і ВК "Кривбас" (22 грудня).

ремоги та десять очок, продовжує залишатися на четвертому, передостанньому місці турнірної таблиці.

Тим часом, 20, 21 і 22 грудня тернопільська "Поліція охорони-ЗУНУ-Динамо" у четвертому турі чемпіонату України з волейболу у чоловічій Суперлізі сезону-2024/2025 років зустрічатиметься відповідно із "МХП-Ладжин-ШВСМ-Колос" (м. Вінниця), хмельницьким "Поділлям" і ВК "Епіцентр-Подільня-Збірна України U20".

П'ятий тур Вищої футзальної ліги

14 грудня відбувся п'ятий тур Вищої Тернопільської футзальної ліги сезону 2024/25. Пропонуємо вам увазі результати матчів.

"Сокаль (Велика Березовиця) - "Вікторія" (Великі Бірки) - 2:2 (2:2). Голи: Володимир Онищук (1), Дмитро Шведецький (19). - Андрій Капелян (16, 22).

"Гермес-7" (Тернопіль) - "Поділля" (Васильківці) - 7:5 (1:2). Голи: Ростислав Ціх (8), Станіслав Швед (26), Арсен Шейко (29, 36), Арсен Царюк (33), Михайло Петришин (33), Олександр Божко (45). - Богдан Іванців (12), Василь Мойсак (20, 46), Андрій Трух (28), Іван Цимбалістий (44).

"СМ-Транс" (Тернопіль) - "Поділля-КІТ-Шаверма" (Велика Березовиця) - 5:2 (1:0). Голи: Тарас Червонецький (8, 40), Михайло Войцешук (26, 46), Ігор Бадло (46). - Святослав Мельник (28), Максим Коломієць (45).

ФК "Іваців" - ФК "Смиківці-Furri" - 3:6 (2:4). Голи: Іван Федчишин (11), Арсен Сташків (19), Володимир Мостовий (45). - Микола Ландяк (5, 16, 18, 26, 35), Олег Король (23).

Після 5-ти турів турнірну таблицю очолює "Гермес" (5 поєдинків, 13 очок), на другій сходинці - тернопільський МФК (4 матчі і 8 залікових пунктів), на третій - ФК "Смиківці-Furri" (5 поєдинків, 7 очок).

14-15 грудня у п'ятому турі чемпіонату України з волейболу у жіночій Суперлізі тернопільська "Галичанка-ЗУНУ" приймала СК "Балта".

У суботу тернопільські волейболістки здобули перемогу у всіх трьох партиях. Вони контролювали ситуацію і впевнено довели поєдинок до переможного завершення. ВК "Галичанка-ЗУНУ" - СК "Бал-

та" - 3:0 (25:22, 25:21, 25:18).

У неділю волейболістки "Балти" взяли реванш. Програвши першу партію, вони здобули перемогу у другій та третій. І хоча тернопільянки впевнено виграли у четвертій, поєдинок завершився на користь представників Одещини. Прикра поразка "Галичанки".

ВК "Галичанка-ЗУНУ" - СК "Балта" - 2:3 (25:22, 17:25, 23:25, 25:17, 7:15).

Тож "Галичанка-ЗУНУ", у якій після 8-ми зіграних матчів три пе-

Бережанська міська рада
VIII скликання
LXII сесія
(I засідання)

РІШЕННЯ

09 грудня 2024 року м. Бережани № 2065

Про бюджет Бережанської міської територіальної громади на 2025 рік

Розглянувши пропозиції постійної комісії Бережанської міської ради з питань бюджету та фінансів, економіки, промисловості, транспорту і зв'язку, контролю за використанням комунального майна, зовнішніх зв'язків, підприємницької діяльності, захисту прав споживачів та туризму, враховуючи рішення виконавчого комітету Бережанської міської ради від 02 грудня 2024 року № 1462 "Про схвалення проекту бюджету Бережанської міської територіальної громади на 2025 рік", керуючись Бюджетним кодексом України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", Бережанська міська рада

пунктом 1 статті 72 Бюджетного кодексу України в частині спрямування до бюджету розвитку (спеціального фонду) коштів із загального фонду.

7. Установити, що джерелами формування спеціального фонду бюджету Бережанської міської територіальної громади на 2025 рік:

1) у частині доходів є надходження, визначені статтями 691, 71 Бюджетного кодексу України, а також надходження відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2025 рік";

2) у частині фінансування є надходження, визначені пунктом 10 частини 1 статті 71 Бюджетного кодексу України.

8. Установити, що у 2025 році кошти, отримані до спеціального фонду бюджету Бережанської міської територіальної громади згідно зі статтями 691 та 71 Бюджетного кодексу України, спрямовуються на реалізацію заходів, визначених пунктом 2 статті 70, частиною 2 статті 71, статтею 91 Бюджетного кодексу України.

9. Визначити на 2025 рік відповідно до статті 55 Бюджетного кодексу України захищені видатками бюджету Бережанської міської територіальної громади є видатки загального фонду на:

- оплату праці працівників бюджетних установ;
- нарахування на заробітну плату;
- придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів;
- забезпечення продуктами харчування;
- оплату комунальних послуг та енергоносіїв;
- соціальне забезпечення;
- поточні трансферти місцевим бюджетам.

10. Надати право міському голові у процесі виконання бюджету Бережанської міської територіальної громади за поданням "Фінансового управління" міської ради протягом бюджетного року своїми розпорядженнями за погодженням з комісією міської ради з питань бюджету та фінансів, економіки, промисловості, транспорту і зв'язку, контролю за використанням комунального майна, зовнішніх зв'язків, підприємницької діяльності, захисту прав споживачів та туризму:

1) у разі внесення змін до наказів Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року № 11 "Про бюджетну класифікацію" (із змінами) та від 20 вересня 2017 року № 793 "Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів" (із змінами) здійснювати внесення змін до розпису Бережанської міської територіальної громади на 2025 рік з джерелами доходів і напрямками видатків головних розпорядників бюджетних коштів за кодами програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів з подальшим затвердженням цих змін на сесії міської ради;

2) в межах загального обсягу бюджету перерозподіліти видатків, що призводить до зміни обсягу затверджених бюджетних коштів за кодами програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів до загальним і спеціальним фондами (за винятком власних надходжень бюджетних установ та відповідних видатків), здійснювати з урахуванням вимог чинного бюджетного законодавства, з подальшим затвердженням внесених змін на сесії міської ради.

11. Надати право "Фінансовому управлінню" Бережанської міської ради:

1) в межах поточного бюджетного періоду здійснювати на конкурсних засадах розміщення тимчасово вільних коштів бюджету Бережанської міської територіальної громади на депозити з подальшим поверненням таких коштів до кінця поточного бюджетного періоду, відповідно до статті 16 Бюджетного кодексу України;

2) в межах поточного бюджетного періоду здійснювати на конкурсних засадах розміщення тимчасово вільних коштів бюджету Бережанської міської територіальної громади шляхом придбання державних цінних паперів (військових облігацій) з подальшим поверненням таких коштів до кінця поточного бюджетного періоду.

3) отримувати позики на покриття тимчасових касових розривів бюджету Бережанської міської територіальної громади, пов'язаних із забезпеченням захищених видатків загального фонду, в

межах поточного бюджетного періоду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на договірних умовах без нарахування відсотків за користування цими коштами з обов'язковим їх поверненням до кінця поточного бюджетного періоду у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, відповідно до статей 43, 73 Бюджетного кодексу України;

4) у межах загального обсягу бюджетних призначень за бюджетною програмою окремо за загальним та спеціальним фондами бюджету за обґрунтованим поданням головного розпорядника бюджетних коштів здійснювати перерозподіл бюджетних асигнувань, затверджених у розписі бюджету та кошторисі, в розрізі економічної класифікації видатків бюджету.

12. Головним розпорядником коштів бюджету Бережанської міської територіальної громади забезпечити виконання норм Бюджетного кодексу України стосовно:

- 1) затвердження паспортів бюджетних програм протягом 45 днів з дня набрання чинності цим рішенням;
2) здійснення управління бюджетними коштами у межах встановлених їм бюджетних повноважень та оцінки ефективності бюджетних програм, забезпечуючи ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів, організацію та координацію роботи розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі;
3) забезпечення доступності інформації про бюджет відповідно до законодавства, а саме:
- здійснення публічного представлення та публікацію інформації про бюджет за бюджетними програмами та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені цим рішенням, відповідно до вимог та за формою, встановленими Міністерством фінансів України, до 15 березня 2025 року;
- оприлюднення паспортів бюджетних програм у триденний строк з дня затвердження таких документів;
4) взяття бюджетних зобов'язань та здійснення витрат бюджету;

5) забезпечити в першочерговому порядку потреби в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати;

6) забезпечення у повному обсязі проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інші енергоносії, комунальні послуги та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, та укладання договорів за кожним видом відповідних послуг у межах бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі.

13. Установити, що керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату, включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати, затвердженого для бюджетних установ у кошторисах, одержувачі бюджетних коштів - у межах планів використання бюджетних коштів та фактично одержаних обсягів валових доходів.

14. Рішення набуває чинності з 1 січня 2025 року і діє до 31 грудня 2025 року.

15. Додатки 1-3, 5-7 до цього рішення є його невід'ємною частиною.

16. Відповідно до частини четвертої статті 28 Бюджетного кодексу України рішення підлягає опублікуванню на офіційному сайті Бережанської міської ради в мережі Інтернет.

17. Контроль за виконанням даного рішення покласти на секретаря міської ради, заступників міського голови відповідно до їх функціональних обов'язків та постійну комісію міської ради з питань бюджету та фінансів, економіки, промисловості, транспорту і зв'язку, контролю за використанням комунального майна, зовнішніх зв'язків, підприємницької діяльності, захисту прав споживачів та туризму.

МІСЬКИЙ ГОЛОВА
Ростислав БОРТНИК

* Додатки до цього рішення опубліковані на офіційному сайті Бережанської міської ради - https://berezhanyrada.gov.ua/ bjudzhet-mista-14-45-42-21-12-2023/

Ушанували ветеранів коледжу

З нагоди 30-річного ювілею Тернопільський фаховий коледж ТНТУ ім. Івана Пулюя гостинно відчинив двері, запрошуючи ветеранів праці на вечір-зустріч, щоб ушанувати тих, хто приніс власні знання, уміння та частинку душі для молоді, яка тут навчалася.

Час невидомою ниткою намотує на свою вісь дні, тижні, місяці. Кожен з ветеранів - це окрема історія, в кожному прожитому дні якої було щось неповторне, незабутнє, що залишилося в душі свій відбиток, про який варто і хочеться згадати. Летять літа, як білі журавлі, здається, як ті волошки в житті. Та не зникає слід їх на землі, якщо для добрих справ були прожиті.

Зі словами вдячності до присутніх звернувся директор Володимир Калуща, заступниця директора з виховної роботи 1994-2023 років Галина Мартин, заступник директора з навчально-виробничої роботи 2007-2017 років Петро Лукашук, завідувач відділення 1994-2013 років Сте-

пан Макосії та завідувачка відділення професійної підготовки Оксана Кутко. Хвилююче мовчання вшанували пам'ять загиблих захисників України й працівників коледжу, які відійшли у засвіти, залишивши по собі тихий смуток непоправної втрати та світлі спогади про себе.

Від ветеранів поділилися своїми спогадами Ніна Мала, Ярослав Гнущель, Віра Заруденська, Володимир Білоус, Богдан Коханівський, Олександр Стахурський, Роман Заєць, Галина Струтинська.

Дійство супроводжували вучелі - заступниця директора з навчально-виховної роботи Ірина Каплун і викладачка української мови та літератури Галена Шот, які додавали оптимізму та позитивних емоцій усім при-

сутнім. З піснями та музичними дарунками виступили аматори сцени.

З трепетом у серці гості переглянули слайди зі світлинами минулого, де побачили себе молодими, енергійними, сповненими завзяттям до роботи та любов'ю до учнів і студентів.

На завершення свята прозвучала коляда, в якій крилася невидима сила, здатна поєднати серця, надихати й дарувати віру в добро, перемогу та щасливе майбутнє нашої країни. Піднесений настрій від теплих спогадів та подарунків від Миколая стали фінальним акордом цієї зустрічі.

Ірина КАПЛУН, заступниця директора Тернопільського фахового коледжу ТНТУ ім. Івана Пулюя

На світлинах: директор Тернопільського фахового коледжу ТНТУ ім. Івана Пулюя Володимир Калуща вітає ветеранів навчального закладу; з ветеранських лав коледжу

Реклама у «Свободі». Тел.: 0 (68) 932-29-05. astramia.com.ua. Медичний центр лікування алкоголізму та куріння. Психіатрія, неврологія, рефлексотерапія. Народна та нетрадиційна медицина. (0352) 51-50-00. м.Тернопіль, вул. Малишка, 2.

ШУКАЄТЕ КВАРТИРУ? БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ MALDA.com.ua. 050 20 47 663. В. Лучаківського, 6.

На дозвіллі

Crossword puzzle grid with clues and solutions. Clues include: Морські рачки, Країна в Африці, Керівник на будівництві, Відзначення заслуг, Карась, лин, окунь, Альпи, Сестра Аліни Завальської, Церковна смола, Загорожа, Ініціатор європейців, Моделі "Diata", Рубець.

Реклама у «Свободі». Тел. 0 (68) 932-29-05.

Справи приватні ПРОДАЮ С/Г ТЕХНІКА. П. тракторні: обприскувачі 300; 400; 600 л; картоплесаджалку; картоплекопачку; сівалку; розкидач міндобрив; роторну косарку; грабарку; КЗН; культиватор міжряд-

КУПЛЮ. П. автомобілі: ГАЗ, ВАЗ, "Москвич", "Таврію", "Славути", іномарки, буси в будь-якому технічному стані. Можна без документів. Тел.: (098) 604-45-44, (066) 971-70-44.

БУДМАТЕРІАЛИ. П. металочерепицю, профнастил, усі комплектуючі до дахів; водостоки, плівки, утеплювачі, сходи на горіще. Гуртові ціни. Виїзд, замір та проектування, безкоштовна доставка. Тел.: (097) 844-77-30, (096) 132-84-04.

П. паркани металеві: жалюзі паркан, ранчо паркан, горизонт паркан, штахетник, паралети, металеві капелюхи на стовпи. Ціни помірні. Розрахунок і доставка безкоштовні. Тел.: (097) 844-77-30, (096) 132-84-04.

П. ВРХ (велику рогату худобу), телята і лошата. Дорого. Можливе перевезення худоби. Тел.: (067) 811-09-35, (066) 757-68-41, Тарас.

П. дорого пір'я, старі пір'яні ковдри, подушки та пір'я з гусей і качок. Приїжджаю за адресою. Тел. (068) 067-13-19.

Інструмент. Рубець.

Колосок до колосочка - буде хліб

Кухар та піцайоло з Чорткова Віталій Колошиць створив рецепт унікального хліба, поєднавши чотири види пшеничного борошна.

"Великий хліб у всіх сенсах! Чотири види пшеничного борошна об'єдналися в одну симфонію смаку. Також для цього хліба я вивів свою пропорцію спецій та пряностей. Залишилося лише організувати дегустацію та отримати зворотний зв'язок від гостей", - каже Віталій Колошиць.

Від музиканта - до пасічника

■ Ігор Буцик народився у невеличкому селі Яблунівка на Підгаєччині, згодом жив, вчився чи працював у Тербовлі, Тернополі, Рівному, аби знову повернутися у рідне село, де нині очолює сторостинський округ, кооператив "Бджолиний край". З сім'єю працює на власній пасіці, де 150 вуликів, збирає ягоди з 30 сотків малини.

І жнець, і швець, і на дуді грець...

Цим народним висловлюванням можна охарактеризувати Ігоря Буцика. Бо він з тих, кого скрізь багато, хто звик працювати у селі, як і ведеться, зранку до смерканку.

навіть у Польщу. А коли засадили пів гектара полуницею, вирішили, що для запилення згодилися б бджоли. Так на обійсті з'явилися перші чотири вулики...

Згодом перші 10 соток малини збільшилися до 30 соток, а вуликів стало аж 150.

інвентар, гроші і за державними програмами, і з області, району.

Забірає врожай малини "Файна поляна". Запитую про ціни на малину. Пан Ігор каже, що середньо цього року закупівельна ціна становила 50 гривень, торік була дешева - 10-15 грн. Найбільша ціна на ягоди малини була три роки тому - 115 гривень за кілограм.

Яблунівка пахне медом...

Це невеличке село на Підгаєччині чарує у всі пори року природою - лісами, луками, однойменною річкою Яблунівкою. А ще у цьому та сусідніх селах не тільки Ігор Степанович, а й багато місцевих людей займаються вирощуванням малини та збирають запашний мед.

3 роду пасічника

Як він вирішив стати бджолярем? Пан Ігор каже, що це спадково. У архіві за 1946 р. знайшов, що його прапрадід по маминій лінії був пасічником, мав 100 бджолиних сімей. У 1950 р. змушений був до колгоспу віддати половину пасіки. Дід і батько не займалися бджолами. А Ігор Степанович відразу відчув, що то його справа, як тільки вдихнув аромат з вулика.

Підійшов до справи серйозно, пішов вчитися на бджоляра у Гадацьке аграрне училище у Полтавській області.

Каже, що у громаді, де він живе та працює, є 120 пасічників, які утримують 6000 бджолиних сімей. Відтак з одностороннім вирішенням створити кооператив. З розумінням до цього підійшли у аграрному підприємстві "Континентал", що тут орендує землі, намагаються в окрузі сіяти такі медоносні рослини, як соняшник, ріпак тощо. Бджоли облюбували цю місцевість Підгаєччини, де 14 сторостинських округів, 35 сіл, чимало хуторів. Благотатна природа - багато і лісів, луків, полів, пасовищ з дикими медоносними рослинами. Тому пасічники мають стаціонарні і так звані кочові вулики.

Запитую, скільки у кооперативі виробляють меду. Бджоляр каже, що 40-100 тонн в рік. Продають мед, хоч і дешевше, але гуртом. Також родина Буциків відвідує ярмарки, фестивалі. На пасіку приїздять екскурсанти, особливо цікаво дітям.

У ці новорічно-різдвяні дні його однодумці готують подарунки для військових на фронт, для родин загиблих.

Люди охоче купують мед та інші бджолині дари для кулі, плячків, медвічків, медовухи, мед з горішками, подарункові свічки.

Запитую пана Ігоря, який мед, на його думку, найсмачніший. Каже, що всілякий, але особливо з місцевого екологічно-чистого різнотрав'я, який викачують наприкінці літа - на початку осені...

Галина ВАНДЗЕЛЯК

«Тернопільщина у філателії»

■ Під такою назвою вийшла у світ книга, що є спільною працею трьох авторів: Михайла Тимошика, Миколи Москалюка та Ольги Повстюк. Нововидання презентували у Тернопільському краєзнавчому музеї.

Робота над цією монографією тривала майже рік, а її результатом стала справжня наукова енциклопедія, яка поєднала історію, культуру та мистецтво Тернопільщини.

Енциклопедію філателії нарекли краєзнавці, науковці, колекціонери та громадські активісти унікальну монографію "Тернопільщина у філателії".

Михайло Тимошик, Микола Москалюк та Ольга Повстюк у виданні представили понад півсотні марок, півтори сотні конвертів і понад сотню рідкісних наддруків та штемпелів спецпогашень, що були в обігу на теренах краю.

"Ми спробували на 290 сторінках показати історію розвитку філателії на Тернопільщині зокрема та історію України через філателію загалом, - наголосив співавтор монографії, депутат Тернопільської обласної ради, провідний Михайло Тимошик. - Від часів Австро-Угорщини й донині. Найдавніший наддрук датований 1875 роком. Є конверти й марки, видані за кордоном, перша марка незалежної України. Особливу увагу приділили філателії підпільної пошти України, що стала феноменом. Не минули й робіт художників-творців штемпелів для здійснення спецпогашень, приурочених до знаменних дат".

Більшість матеріалу для колективної монографії авторам надали відомі філателісти Василь Дідух та Андрій Повстюк. Обоє переконані, що це видання є своєрідною дорожньою картою для всіх, хто цікавиться філателією Тернопільщини та колекціонує не тільки марки, а й фалери та краєзнавчі артефакти.

"Філателія - своєрідний літописець часу. Через події, людей вона показує правдиву історію нації, закарбовує її у марках, штемпелях, конвертах, уточнює дані, - зазначив керуючий справами виконавчого апарату Тернопільської обласної ради Олег Сиротюк. - Багато того, що є у вашому виданні, - не знайдеш у підручниках. Воно - знахідка для краєзнавців, філателістів та істориків. Знаю, що вже працюєте над продовженням видання, до якого, зокрема, увійдуть марки й конверти з серії, присвяченої родині Степана Бандери. Сил, натхнення й терпіння вам у цій кропіткій та потрібній роботі".

"Ця книга не для колекції, а для колекціонерів, - додала співавторка дослідження Ольга Повстюк. - Це каталог, як казали деякі люди, енциклопедія. Це наукова робота для студентів, науковців, істориків, за її матеріалами можна вивчати історію краю, регіону, міста".

"З початком війни зросла зацікавленість українців до марок. Особливо це було помітно після появи марки "Руский военний корабель..." від "Укрпошти", - зауважив філателіст Василь Дідух, марки якого увійшли в монографію.

У межах презентації діяла філателістична мінівиставка Василя Дідуха та відбулося погашення марок й конвертів, присвячених презентації монографії "Тернопільщина у філателії".

У вільному доступі буде друкована та електронна версія видання. Її також можна буде побачити в краєзнавчому музеї та в обласній науковій бібліотеці.

Галина ВАНДЗЕЛЯК

Починали з... курей та полуниці

Після повернення у рідне село молода родина Буциків завела 750 курей яєчної породи Ламан-браун. Возили яйця в Івано-Франківськ, Підгайці, Бережани,

Запахло святом і засніженим бульваром

Запахло святом і засніженим бульваром, йду в Новий рік під світлом ліхтарів

Здається, я потрапила під чари Зими. І снігопад у парк забрів, Він срібно-лагідні вивішує красоти.

Зима захоплює і вже не відпуска. Я сніг люблю на колір і на дотик Люблю свята.

"Із Новим роком", - це шепечуться ялинки, "З Різдвом", - співають янгольські хори. Люблю ось так гуляти парком взимку І розглядати тіні й кольори. Із Новим роком! Хай все буде по-новому. З Різдвом! Це час, коли збуваються дива. Любові всім! Нехай вона казково Весь світ лише собою покрива.

■ З 6 по 9 грудня відбувся Всеукраїнський конкурс молодіжних науково-технічних проєктів "InventorUA". Це змагання, на якому підлітки мають змогу показати всій Україні свої науково-технічні винаходи, а також позмагатися з іншими учасниками за звання інноватора року. Приємно повідомити, що і вихованці Тернопільського обласного відділення Малої академії наук України - серед переможців.

Наші талановиті діти

Цьогоріч до конкурсу долучилося 196 учасників з усієї України. Тернопільське обласне комунальне територіальне відділення Малої академії наук України представляли 14 учасників із Бережанської, Заліщицької, Гусятинської, Борщівської філій та міського відділення. Хлопці й дівчата демонстрували свої розробки у п'яти номінаціях: "Нові матеріали та нанотехнології", "Цифрові технології", "Стійкий життєвий простір", "Збереження здоров'я та лікування хвороб" і "Прикладні інженерні технології".

У номінації "Прикладні інженерні технології" переможцями "InventorUA" стали: I місце - Софія Юрків, з темою: "Індивідуальний екологічний електрогенератор", науковий керівник Скоренький Юрій Любомирович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики Тернопільського національного університету імені Івана Пулюя.

У номінації "Збереження здоров'я та лікування хвороб": II місце - Анастасія Романів, з темою: "Separata prosthesis", науковий керівник Колдун Віктор Петрович, викладач навчально-виховного комплексу "школа комп'ютерних технологій - львівський технологічний ліцей". Усі переможці запрошені для участі у міжнародних конкурсах у 2025 році.

уковий керівник Грушко Наталія Анатоліївна, учитель математики та інформатики Заліщицької державної гімназії.

У номінації "Стійкий життєвий простір": III місце - Анастасія Владика, з темою: "Фітобокс", науковий керівник Мулярчук Андрій Петрович, викладач Борщівської філії; III місце - Віталій Калатало, з темою: "Електрогенеруюча установка "Вітрова коліскова", науковий керівник Дворський Віктор Дмитрович, викладач Бережанської філії; III місце - Володимир Ставицький, з темою: "DRAINWORM", науковий керівник Скоренький Юрій Любомирович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри фізики Тернопільського національного університету імені Івана Пулюя.

У номінації "Збереження здоров'я та лікування хвороб": II місце - Анастасія Романів, з темою: "Separata prosthesis", науковий керівник Колдун Віктор Петрович, викладач навчально-виховного комплексу "школа комп'ютерних технологій - львівський технологічний ліцей". Усі переможці запрошені для участі у міжнародних конкурсах у 2025 році.

